

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego wraz z dodatkiem porannym:
W Warszawie: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesięcznie kop. 75.
 Za odnośnienie do domu dopłaca się miesiąc nie kop. 5.
Na prowincji i w Cesarstwie: rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesięcznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie rs. 1 kop. 50.
 Numer pojedynczy bez dodatku kop. 6; dodatek poranny kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, a nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY TRZECI.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmują kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej po południu.

Redakcja, Administracja i Brakarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 513. W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop. każdy następny raz kop. 20.
Nekrologia: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia: za jeden wiersz po 2 kop. każdy raz, ogłoszenie minimum 20 kop.
Nadesłane: za jeden wiersz garmontowy rs. 1.
 Ogłoszenia do *Kurjera* przyjmuje także Biuro Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska.

— Jutro, o godzinie 9½ zrana, w kościele św. Trójcy (po-trynitarskim), odprawiona będzie przed ołtarzem Pana Jezusa Nazareńskiego uroczysta wotywa ku uczczeniu męki Pana Jezusa. Po ukończeniu jej, pobożnym podawany będzie relikwiarz z drzewem Krzyża św. do ucałowania.

— W kaplicy Pana Jezusa w kościele archikatedralnym św. Jana jutro, o godz. 8-ej zrana, odprawiona będzie solenna wotywa.

— W dniu jutrzejszym, o godzinie 9-ej zrana, w kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej w kościele św. Ducha (po-panińskim) odprawiona będzie ku Jej czci uroczysta wotywa.

— Jutro, o godzinie 9-ej zrana, w kościele Przemienienia Pańskiego (po-kapucyńskim) odprawiona będzie solenna wotywa ku czci św. Weroniki, panny.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Sarkazm uliczny nazwał słusznie dzień onegdajszy w Paryżu dniem egzekucji. Przed sądem stają miljonierowie pod zarzutem haniebnego podejścia wiary całego narodu, gabinet dokonywa śmiertelnej wiwseksji na sobie samym, czując, że utracił prawo do reprezentowania honoru republikańskiej Francji, w izbie deputowanych zmuszony jest przed opinią publiczną kapitulować długoletni jej kierownik, drugi po prezydencie rzeczypospolitej dygnitarz państwa.

Mniejsza o pp. Karola Lessepsa, Fontane'a i Cottu; byli to karierowicze fortuny; takich w Europie jest więcej, tylko nie mają sposobności rozwijać swojego sportu na równie rozległym obszarze, opasanym dwoma morzami. Mniejsza byłoby wreszcie o p. Baïhaut, jednego z kilkuset ministrów, których zużyła rzeczpospolita w ciągu dwudziestu dwóch lat swojego istnienia, a który pokazał się rzemieślnikiem, czyhającym na każde mienie ludzkie i w pogoni za złotem zdolnym oszukać i ograbić każdego po drodze. Onegdaj zagasły wszakże we Francji dwie istotne sławy dzisiejszego jej republikanizmu, runę-

ły dwa filary, na których rzeczpospolita Gambetty dźwigała się, dumnie i wesoło patrząc w przyszłość. Nazwiska te: Floquet i Freycinet.

Bez śladu godności upadł onegdaj p. Floquet. Mimo dowiedzionych mu związków z funduszami kompanji panamskiej, których czerpanie pozbawiło go swobody kontroli nad gospodarstwem tej miliardowej entreprizy, trzymał on się oburącz władzy i do ostatniej chwili pragnął narzucić swą osobę Francji. Izba wybierać ma swego prezydenta: deputowani, jak na dane hasło (dało im go sumienie!), wynoszą się z sali, z 600 deputowanych waży się przystąpić do urny wyborczej tylko 217-tu, a i z tych zapewne część tylko wytrwa przy sztandarze skompromitowanego nazwiska. I potrzeba takiego dopiero policzka, aby p. Floquet zdecydował się ustąpić z pola! Zaiste, trudno o większy hart — zuchwałstwa.

I Freycinet nie z pożytkiem dla siebie doprowadził sytuację do rozpaczliwego rozwiązania. Cały gabinet musiał pójść do dymisji, aby sławny inżynier i organizator armji mógł wśród ogólnej rezygnacji z mniejszym łaskotem runąć. Jeżeli Francja dopiero onegdaj dowiedziała się o rozmiarach winy Freycineta, to on jeden znał ją pierwszej i ta świadomość powinna go była w porę nakłonić do usunięcia się z areny, na której postać jego musiałaby razić w Europie nawet — krótkowidzów moralnych.

Oto, co opowiada *Gaulois*: „P. Freycinet, stojąc na czele rządu i nadużywając swojej firmy znakomitego technika, dokładał wszelkich starań, aby wielkie kompanje kolejowe we Francji zaprowadziły na swoich linjach hamulce systemu Wengera, pomimo że bezinteresowne powagi techniczne orzekły jednomyślnie, iż w razie mobilizacji, pociągi wojskowe, zaopatrzone w hamulce Wengera nie ruszyłyby z miejsca, gdyby hamulec uległ najłżejszemu uszkodzeniu. Mniejsza o mobilizację — przyjaciele p. Freycineta, Reinach i Hertz, zarobić mieli na tych hamulcach 40 milj. fr. Ankieta czy sądy zbadają, co w taką zawisłość od tych spekulantów rzuciło Freycineta, że z pominięciem względów bezpieczeństwa narodowego gotów był p. Hertzowi oddać na łup telefoniczną sieć Francji i cały jej tabor kolejowy.”

Nie dyskretniejszym jest dla Freycineta *Figaro*. Znany pseudonim „Vidi”, ten sam, który wydrukował przed kilkoma tygodniami artykuł o Hertzu, którym wywołał pamiętną odpowiedź Henryka Clémenceau i niezwłoczną dymisję Rouviera, publikuje znowu sylwetkę Artona, owego Artona, który Floquetowi i jego pomocnikowi w r. 1888-ym, panu Bourgeois, dostarczał tak hojnie pieniędzy z funduszy panamskich, których przyjąć nie chciał Boulanger! Arton czuł się bezpiecznym do ostatniej nieomal chwili, wiedząc, że bronić go będzie Freycinet, mający dlań zobowiązania. Jak w r. 1887-ym w przededniu wyboru Carnota na prezydenta rzeczypospolitej p. Freycinet błagał „swego drogiego przyjaciela”, Korneliusza Hertza, aby pozyskał dla jego własnej kandydatury radykalistów, tak samo używał on nieraz wpływu finansowego Artona.

Aresztowanie Baïhauta nastąpiło pod zarzutem, że w r. 1886-ym wniósł do izby projekt emisji losów panamskich, zapłacony za to hojnie przez kompanję. W miesiąc potem kompanja cofnęła pierwszy swój projekt, ponieważ komisja izby była dla niego nieprzychylnie usposobiona. Powrócił on dopiero po dwóch latach do izby.

Wówczas kolegami Baïhauta w ministerjum byli: Freycinet, jako prezes gabinetu, Develle, jako minister rolnictwa (jak i dzisiaj), Sadi-Carnot, jako minister finansów, Sarrien spraw wewnętrznych, Granet poczt i telegrafów, Demôle sprawiedliwości, Campenon wojny, Aube marynarki, Goblet oświaty, Lockroy handlu. Projekt wypracowany był przez Baïhauta, a kontrasygnowany przez Sarriena i Sadi-Carnota; ten ostatni wszakże oświadczył przed komisją, że z przekonaniem popiera projekt nie może. Freycinet wyrażał się także z rezerwą, Baïhaut gardłował zawzięcie, opierając się na raporcie, sfalszowanym przez siebie, inżyniera Rousseau.

Do komisji ówczesnej należeli: zmarły minister Barbe, właściciel kilku wielkich czeków Thierreego; Leguay, członek rady zarządzającej Towarzystwa eksploatacji dynamitu, obecnie przesiadający za popelnione na tem stanowisku grabieże i nadużycia w więzieniu; dalej Salis, Compayré, Pernolet, Ger-

Scena... chińska.

Jak w Kantonie, tej Wenecji chińskiej, wśród krotki i tysięcy bark i dżonk wyróżniają się kilkopiętrowe czerwone, błękitne lub zielone „statki kwieciste” z nęcącymi do zabaw napisami: „kwiat śnieżny”, „pod czterema rozkoszami” itp., tak znów w innych miastach chińskich powszechniejszą zwracają uwagę rozkoszników lądowe „mury kwieciste” — dla ludzi żadnych wrażeń i zabawy. Poznać je już zdaleka można. Najczęściej zewnętrzna ich dekoracja jest dziełem porcelanisty-kwaciara. Niekiedy u miejsca głównego wznosi się ołtarz z ofiarami, poświęcony bogowi przyjemności, którego posąg olbrzymi zwraca uwagę przechodniów; na prawo i na lewo powiewają długie wstęgi z napisami i wersetami z różnych moralistów chińskich.

W Hong-Kongu gdzie się tak gęsto styka ludność chińska z europejską, widzimy nieraz po pół tuzina pięknych śpiewaczek, siedzących jakby na wystawie przed zewnętrzными drzwiami *café-concert*. Ubrane są w kosztowne suknie jedwabne, suto haftowane, a twarze ich okryte tak misternie różem i blanszem, iż wyglądają jak emalia porcelanowa; włosy ozdobione kwiatami sztucznymi, mocno uperfumowane, ułożone i uczesane w kształcie czajnika, imbriczka lub ptaka z rowiniętymi skrzydłami, bujającego na szczycie głowy.

W Fu-Czeu całe przedmieście zajmują gmachy, poświęcone bóstwom rozkoszy i przyjemności. Tego rodzaju dzielnic „kwiatów i wierzb” służy jako *rendez-vous* dla złotej młodzieży; tu się znajdują

najbardziej renomowane restauracje i najmodniejsze teatry. „Kwiatami” jakie się tam widzi, są młode i pełne wdzięku kobiety, w sukniach jedwabnych, o włosach płomiennych lub hebanowych, a „wierzbami” młodzi aktorowie, grający role niewieście i naśladowcy wdzięku kobiet do złudzenia.

Ale ponieważ jesteśmy w Pekinie, tam więc wejdziemy z czytelnikiem do jednej z tych świątyń.

Wyberamy teatr niedaleki.

A właśnie pora odpowiednia do przedstawień teatralnych. Zbliża się godzina 11-ta przed południem i zaraz rozpocznie się przedstawienie. Trwać ono wprawdzie będzie do 6-ej godziny wieczorem, lecz pragniemy być w tej świątyni przez cały ten czas aż do obiadu. Zaledwie starczy nam czasu do załatwienia stę ze śniadaniem! Oczywiście zjadamy je *à la hâte* z wielkiem zgorznięciem kucharzy i służby restauracyjnej. Mamy wszakże zadanie ułatwione w zwyczajach ich — godnym naśladowania — podawania na stół wszystkich potraw razem i już pokrajanych na małe kawałeczki. A chociaż nie radzi jesteśmy naśladować drugiego przykładu — układania tych kawałeczków różnych potraw na jednym talerzu, tym razem pośpiech pokonywa opozyję gustu i nawyknięcia. Więc wszystkie te kawałeczki prosięcia, liści bambusu smażonego, gniazd jaskółczych, potrawki z rekina, gaszenie opiekanych, migdałów w cukrze, ślimaków z ryżem, kaczek, miętusów, baraniny, lodów w cieście itp., idą *pêle-mêle* do żołądka za pomocą paleczek z kości słoniowej, popijane winem z prosa i nareszcie przegryzione ryżem suchym.

Oczywiście kilka filiżanek wybornej herbaty wewnątrz i chwilowy kompres na twarz z mokrej gorącej serwetki kończą tę ekstrapocztę kulinarną.

Wyruszamy...

Słońce jesienne, łaskawe dla dzieci Państwa niebieskiego, rzuca jeszcze obficie z nieba swoje złote promienie na ziemię. W ich blasku pławią się dachówki czerwone pagód, świątyń i kiosków, a zwłaszcza występujące z posępnego tła cedrów dwie olbrzymie kopuły błękitne świątyni Nieba i Rolnictwa. Zdala po za ciemną masą strasznych murów, opasujących miasto, widnieje zielona bezbrzeżna płaszczyna, a po za nią na widnokręgu zarysowują się przezi błękitne góry Juen-nin-Juen, czyli pałacu letniego.

W zachwycie hamuje nas żwawy i przezorny francuz, p. Chautzé, radząc więcej baczyć na ziemię pod stopami. Rada nie zbyteczna. Właśnie w tej chwili wkraczaliśmy pod łuki tryumfalne, wzniesione na cześć wdów, nie pragnących ponownie wychodzić za mąż. Widocznie cnota wdowieństwa idzie w zapomnienie, bo oto pomnik chylił się ku ruinie, a nie chcą go naprawiać. O walące się ze ściany jego kamienie utknął kramarz z kuchnią wędrowną i pada jak długi przed nami, oblewając nogi nasze jakąś zupą z rzodkiewkami i sosem z flaczek kocięcych. Odskakujemy w bok i dostajemy się wśród tłum, który potrafił owego gastronomu ulicznego, a sam ciśnie się przed plakatem satyrycznym, który jakiś dowcipniś świeżo rozlepił na prefekta tej dzielnicy pekińskiej. Uwagi krytyczne, śmiech, wrzawa zgromadzonego tłumu krzyżowały się z nawoływaniem całego zastępu mulników, pragnących precyzyjnie się tamtędy.

Po kilku minutach, torując sobie przebojem drogę, dostajemy się do jednego z olbrzymich bulwarów, a przeszedłszy go na przelaj, wchodzimy w uliczkę, zapchaną sklepikami jubilerskimi. Słońca tu prawie niema, ale blask bije z każdej wystawy, z każdego wachlarza wysadzonego rubinami, opalami,

main Casse i Cordier; ci ostatni byli przeciwnikami emisji, którą popierali natomiast w komisji Andrieux, Proal i Richard.

Bolesną była scena pożegnania się Baïhanta z żoną w chwili, gdy sędzia śledczy oznajmił, że potrzeba wybierać się do Mazas, i zjechał znany wóz, transportujący więźniów. Pani Baïhaut głośno łkała, patrząc na tragiczną ceremonję. Przybywszy do więzienia, Baïhaut oderwał sobie własną ręką legję honorową od surduta i schował ją do kieszeni, poczem poddano go tradycyjnym proceduram więziennym, odbierając mu wszystko, co miał przy sobie. *Sic transit gloria mundi!* Br. Z.

KOMITET OBYWATELSKI zawiązany z powodu cholery. (Memorjał.)

II.

Projekt środków lekarsko-technicznych w przewidywaniu cholery i program działalności filantropijnej.

2. ŚRODKI DRUGIEJ KATEGORJI.

Przy obmyślaniu środków drugiej kategorii, a więc środków stosować się mających już podczas występującej lub rozwiniętej epidemji, brane być muszą w rachubę liczby przewidzieć się dających zachorowań.

W tej mierze za podstawę naszych obliczeń bierzemy zmodyfikowane do pewnego stopnia dane statystyczne, dotyczące częstości zachorowań podczas zeszłorocznej epidemji w Lublinie, gdzie przy ludności 54,072 (w tem żydów 25,527), od d. 19-go sierpnia po dzień 23-ci października, a więc w ciągu dni 66-ciu zachorowało osób 2,552, a najwyższa liczba zachorowań, na wysokości nabeżenia epidemji, w 4-ym tygodniu jej trwania wynosiła 142. Obliczając odpowiednie liczby dla Warszawy, posiadającej ludność prawie 10 razy większą niż Lublin, wypadłoby na czas dwumiesięczny w przybliżeniu 25,000 zachorowań, a maksimum dzienne zachorowań wynosiłoby 1,400 do 1,500.

Z uwagi jednak na pomyślniejsze do pewnego stopnia warunki sanitarne Warszawy i odmienny skład ludności naszego miasta, sadzimy, iż owe podstawowe cyfry można zmniejszyć, przyjmując jako przypuszczalną liczbę zachorowań w ciągu dwóch miesięcy 15,000, a liczbę maksymalnych zachorowań na dobę 900, t. j. $\frac{2}{3}$ odpowiednich liczb aktualnych epidemji lubelskiej.

Tak ustaliwszy liczbę przewidzieć się dających w Warszawie zachorowań, jako najważniejszą miarę ewentualnych potrzeb, uważamy, że dla uczynienia zadość owym potrzebom, konieczne są następujące środki:

- a) pomieszczenia dla chorych cholerycznych;
- b) dom zdrowia płatny;
- c) kamera dezynfekcyjna;

- d) pomieszczenia izolacyjne;
- e) organizacja dozoru obywatelskiego.

a. Pomieszczenie dla cholerycznych.

W bardzo wielu przypadkach zachorowania na cholere zapewnienie należytej pomocy lekarskiej, w mieszkaniu pacjenta, okazuje się niemożliwym. W wielu razach również bezpieczeństwo zdrowia osób, stanowiących otoczenie chorego, w jego mieszkaniu, a nawet w domu całym, niemożliwym czyni pozostawienie go w zajmowanym przez niego lokalu. W interesie przeto bardzo znacznej liczby samych chorych i celem publicznej ochrony zdrowia ludności, celem możliwego zmniejszenia liczby ognisk choroby, konieczne jest przygotowanie pomieszczeń dla chorych w takiej liczbie, iżby przeważna część zapadających, z chwilą zachorowania, z mieszkań swych do pomieszczeń tych przenoszona być mogła.

Przyjmując za podstawę do określenia potrzebnej liczby miejsc szpitalnych cyfrę maksymalną dziennych zachorowań, podaną wyżej, a więc 900, i pamiętając, że chory choleryczny w pomieszczeniu takim pozostawać potrzebuje średnio dni pięć, okazuje się, że na wysokości epidemji, przez czas jakiś, mogłaby się okazać potrzeba 4,500 do 5,000 miejsc szpitalnych.

Wiadomo, że już w r. b. obmyślane zostało pomieszczenie dla pewnej liczby cholerycznych, ze znacznym jednak uszczupleniem miejsc w szpitalach ogólnych. Nadto przewidzieć się daje możność użycia pomieszczenia władz wojskowych na pomieszczenie niemalej liczby chorych tego rodzaju w ubikacjach koszarowych, z uwagi na to, że epidemja najczęściej się sroży w porze letniej, kiedy koszały stają pustkami.

Po skończeniu epidemji koszały winny być poddane dezynfekcji przed ponownym ich zamieszkaniem przez wojsko. W tem miejscu komitet uważa za właściwe zaznaczyć, że w miastach zagranicznych, jak np. w Hamburgu, w czasie zeszłorocznej epidemji, na pomieszczenia choleryczne użyte były lokale szkolne itp.

Gdyby dwa wyżej pomienione rodzaje pomieszczeń, uwzględniając rzeczoną liczbę miejsc potrzebnych, okazały się niedostatecznymi, natenczas koniecznym będzie przygotowanie się na budowę odpowiedniej liczby baraków, po 100 łózek każdy, obliczając koszt każdego baraku w przybliżeniu na 25,000 rs. Komitet zastrzega sobie przedstawienie dokładnych projektów i obliczeń kosztorysowych.

Liczbę potrzebnych baraków nie określamy bliżej, czujemy się jednak w obowiązku wyrazić przekonanie, iż, z uwagi na stały brak miejsc w szpitalach warszawskich i z uwagi na zgubne skutki, jakie dla ogólnego stanu zdrowia ludności miejskiej i podmiejskiej wyniknęłyby mogły w skutek zwiększonego ich braku, wszelkie uszczuplanie miejsc w szpitalach dla ogólnych chorych, a tem bardziej ewakuowanie całych szpitali, jest niepożądane i szkodliwe dla zdrowia publicznego.

b. Dom zdrowia płatny.

Uwzględniając, że z pobudek wyżej uwydatnio-

nych pożądanie być może nieraz usuwanie z mieszkań i zamożniejszych chorych, osób przyjezdnych, gości w hotelach i leczenie ich po za ich mieszkaniem, należałoby zawczasu pomyśleć o urządzeniu takiego domu zdrowia, w którymby rzeźbieni chorzy, za stosowną opłatą mogli być lokowani w warunkach, do jakich są przyzwyczajeni. Dom taki należałoby, zdaniem naszym, urządzić na 60 łózek. Koszt urządzenia takiego domu, wychodząc z zasady, że czasowo wynajęty on będzie, nie powinienby przewyższać 10,000 rs. przyczem mniemamy, iż nakład ten, a przynajmniej znaczna część jego z opłat, wnoszonych przez chorych, zwrócićby się powinna.

Nadto wyrażamy życzenie, iżby w każdym z baraków lub innych pomieszczeń, o jakich jest mowa pod literą a, istniały oddzielne odpowiednio urządzone i obsłużone pokoje, gdzieby chorzy średnio zamożni mogli znajdować pomieszczenie po cenach obowiązujących w szpitalach, w oddzielnych pokojach, a więc po rs. 2 na dobę.

c. Kamera dezynfekcyjna.

W porze panowania epidemji czynność dezynfekcyjna rozwinięta być musi i prowadzona nader energicznie. Otóż tak wskazówki nauki, jak i przepisy, wydawane przez władze policyjne lekarskie tak w państwie ruskim, jak i za granicą, przekonują, iż w praktyce niepodobna się ograniczyć na dezynfekcji środkami chemicznymi i za pomocą waxy (pranie), że tak szybkość, jak i skuteczność dezynfekcji nakazuje się koniecznie uciekać w przeważnej liczbie przypadków do stosowania gorącej pary wodnej i gorącego powietrza w tak zwanych kamerach, czyli izbach dezynfekcyjnych.

Warszawa dotychczas na potrzeby publiczne kamery takiej do dyspozycji władzy policyjno-lekarskiej, ani władzy dobroczynności publicznej, nie posiada.

Dlatego uważamy za jedną z najpilniejszych potrzeb urządzenie kamery dezynfekcyjnej miejskiej stałej w połączeniu z pralnią, szybko działającą, na co, oprócz wartości planu, należałoby użyć 6,000 rs.

Dodać musimy, iż nawet przy zwykłym stanie zdrowia ludności Warszawy jedna tego rodzaju kamera, mająca objętość ze względów technicznych ograniczoną do 10-ciu metrów sześciennych, okaże się niezawodnie wystarczającą.

d. Pomieszczenia izolacyjne.

Doświadczenie, nabyte w epidemjach dawniejszych, a szczególnie w ostatniej, tak u nas, jak i za granicą, nie pozwala wątpić, iż izolowanie osób, zamieszkałych w izbach czy lokalach, w których nastąpił przypadek cholery, i zatrzymywanie ich w stacjach izolacyjnych do czasu wykonania gruntownej dezynfekcji w siedlisku choroby, stanowiło się przyczyną do ograniczenia epidemji, a w początkowym jej okresie nawet stanowiło zapobiedz może jej gwałtownemu wystąpieniu w danej miejscowości.

Dlatego uważamy zgodnie z praktyką policyjno-lekarską, stosowaną w Warszawie, iż możliwe wczesne usuwanie osób zdrowych z mieszkań, w których nastąpił przypadek zachorowania na cholere, jest ze-

ametystami, perłami, walczącymi w olśniewaniu oczu widzów o lepsze z pysznymi pudłami, inkrustowanymi bursztynem żółtym, czarnym lub mlecznym, jaspisem zielonym i żółtym, tudzież z oczkami kociemi, leżącymi gromadnie na piramidach z drzewa wonnego. Ale i tu czasu niema, bo oto uderzają hłaśliwe dźwięki orkiestry teatralnej.

Ockneśliśmy się przed teatrem.

Pekin tak w czystości ulic, jak i w okazałości estetycznej swych gmachów ustępuje Szangajowi, a jeszcze bardziej miastom południowym i przedewszystkiem Kantonowi. To też teatr ten przedstawiał się na zewnątrz dość skromnie, nieponętnie i niczem się nie wyróżniał od innych sąsiednich domów ani rozmiarami, ani architekturą. Wchodziło się do niego przez furkę dość niską, a ztamtąd na podwórze, całe zapechane publicznością, żadną widowiską, pomieszczonej z przekupniami owoców, ciast, napojów i różnego rodzaju przemysłowcami, począwszy od szewców, a skończywszy na golibrodach i dentystach, wykonywających swój przemysł tuż obok przedsiönka świątyni muz.

Główne wejście prowadzi wprost na parter, dużą salę kwadratową, zastawioną szeregami ławek i małych przedniemi stolikami. Ciągnie się taki parter aż ku samej scenie, która wryza się w nią klinem, tworząc platformę wzniesioną o 2—3 łokci, a nieco wyższą od sali widzów.

Z lewej strony od wejścia parterowego prowadzą schody na galerje. Jest ich trzy. Środkowa, naprzeciw sceny, ma tak samo małe stoliczki jak parter i tak samo przeznaczona dla ludu, dla publiczności tańszej. Dwie zaś boczne, ciągnące się aż do samej sceny, oczywiście, wyżej po nad nią, podzielone są na łozę.

Początek teatru chińskiego sięga 1770-go r. przed

Chrystusem, ale cesarz Szynon-Cong wr. 720-ym przed naszą erą zreformował, ustalił scenę i wprowadził do sztuki dramatycznej więcej ład u kompozycyjnego, tudzież efektów scenicznych. Chińczycy od tego czasu tak się przyzwyczaili do teatru, tyle nabrali do niego gustu, tak się z nim zżyli, że stał się on instytucją konieczną, a uczęszczanie do niego potrzebą codzienną. Toć wszystkie warstwy do niego uczęszczają! A że chińczycy wstają bardzo wcześnie do zwykłych zajęć swoich i prac na kawałek chleba, bo o godzinie 4-ej lub 5-ej, przeto mają dość czasu załatwić się z temi pracami i wstąpić do teatru bądź na całe przedstawienie dzienne, bądź na część tylko.

Cały parter—jak powiedziałem—zajęty bywa przez publiczność tanią. Taki wyrobnik, zapłaciwszy kilkanaście groszy, może tam przesiadzić pół dnia i rozkoszować się spektaklem, popijając herbatę, żując ziarnka dyni i paląc fajeczkę w gronie przyjaciół lub zwykłych abonentów teatru.

Łozę naszą była zamówiona. Znajdowała się przy samej scenie. Po za krzesłami na ścianie widniał dużemi literami napis: „*sia sine trae-vu*”, tj. baczność na złodziei!

Zaledwo weszliśmy i podano nam herbatę, zjawił się dyrektor teatru, sam Kas-sa-erl we własnej osobie. Przyjaciół to pana Chautz'go: nie dziw, że przyszedł go odwiedzić. Publiczność zwraca oczy na swojego ulubionego artystę, a niektórzy ze zdziwieniem utkwili wzrok swój w łozę naszą, jakby zapytując, co ten człowiek najpopularniejszy w Pekinie może mieć do czynienia z tymi „barbarzyńcami”, tymi fan-kuei „djabłami endzoziemskimi”. Ale to tylko niektórzy tak mogą myśleć: większość przyzwyczaila się już do tego obcowania z „djabłem francuskim” i wie, że to przyjaciel Kas-sa-erla, któ-

ry ilekroć, ujrzy go na swem przedstawieniu, nie zapomina nigdy obdarzyć go jakimś konceptem.

Więc mnóstwo długich warkoczy kołysz się po nad ławkami i przechyla się w stronę łozy „djabelskiej”.

Kas-sa-erl występuje najczęściej w dramacie historycznym lub mitologicznym. Chińczycy mają szczególną predylekcję do tego rodzaju przedstawień scenicznych. Jak każdy człowiek wdycha najczęściej do tego, czego mu brak, co wychodzi po za sferę jego życia codziennego; jak mieszczuch paryski, zajęty przez dzień cały rachunkiem nad powiększeniem renty, wieczorem lubuje się idyllą lub czarodziejską *féerie* na scenie, tak też praktyczny lub kontemplacyjny chińczyk, wyzyskujący praktykę życia bieżącego aż do idealizmu, lub marzyciel budaistyczny, zlewający zamierzone światy kosmogoniczne i przyszłość zagrobową w dowolne kształty wysnuwanej metafizyki, z lubością przy dźwięku gongi i tam-tamu przypatruje się defiladzie na scenie bogów, cesarzów i bohaterów starożytności w strojach antycznych, w hełmach nastroszonych piórami bażantów, w pancerzach złościstych ze sztandarami tkwiącymi z po za ramion. Muzyka wówczas hłaśliwsza, niż zwykle, a garderobie teatralnej oddać należy tę sprawiedliwość, że jest istotnie wykwintna, a przedewszystkiem bogata: lśni tam wszystko od złota, turkusów i jedwabów.

Aktorzy wygłaszają zwyczajnie swe role głosem cieniowym i ostrym, co w pierwszych chwilach sprawia wrażenie dziwne, poniekąd przykre. Gdy jednak ucho stopniowo przywyknie, wydaje się to dość naturalnem, a to tem bardziej, że tylko niektóre role powierzane bywają artystom dojrzalszym, starszym, a większość wykonywają młodzieńcy z głosem jeszcze niewyrobionym, niekiedy chłopcy 18, 16, a nawet 15-letni.

wszechmiar usprawiedliwione, że jednak dokonywane byćby winno nie inaczej, jak wobec lekarza i obywatela delegata i tylko o tyle, o ile oni izolację za konieczną uznają.

Nadto z uwagi, że izolacja i stacje izolacyjne wtedy tylko odpowiedzieć mogą celowi, kiedy dezynfekcja w opróżnionych czasowo lokalach jest dokonywana dokładnie i szybko, tak, iżby osoby, do stacji izolacyjnych przeniesione, do swoich mieszkań najdalej po 24 godzinach powracać mogły, z uwagi, że najważniejsze skutki ochronno-zapobiegawcze z izolacji wyniknąć mogą w początku pojawienia się epidemii, komitet sądzi, że izolacja z pożytkiem stosowana być może tylko dopóty, dopóki liczba dziennych zachorowań nie przechodzi 50-tych, a tem samem liczba osób, do izolacji się kwalifikujących, wynosi najwyżej 200 do 250.

Zważywszy to wszystko, sądzą, iż należy zawczasu upatrzyć na skrajach miasta 4 do 6 domków po 8 do 10 izb każdy z możliwością wynajęcia domków tych na czas półroczny, poczynając od d. 1-go kwietnia 1893-go r., i przygotować pryzce, sienniki, koidry i inne potrzeby niezbędnego użytku dla 200 do 250 osób. Koszt wynajęcia takich domów i sprawienia proponowanych w nich urządzeń wyniesie około 5,000 rs.

Ewentualnie należałoby przygotować takiegoż rozmiaru barakowe izby izolacyjne i oczywiście koszt tu byłby 10 razy większy.

Stacje izolacyjne musiałby być z natury rzeczy, w pewnej mierze, stacjami obserwacyjnymi, a dlatego koniecznymby było zapewnienie im stałego dozoru lekarskiego.

e. Dozór obywateli.

W myśl rozporządzenia J.W. Jenerał-gubernatora, które zaleca komitetowi obywatelskiemu współdziałać w usiłowaniach władzy policyjno-lekarskiej w jej czynnościach przeciw cholerze, i celem obudzenia wśród ludności miasta tem większego zaufania do zalet tej ostatniej władzy, z uwagi na tak często wskutek niezrozumienia ważności stosownych środków występujące rozgoryczenie ludności przeciw środkom profilaktycznym, uważamy za niezbędne zapewnienie skutecznego udziału delegatów obywateli we wszystkich czynnościach policyjnej i lekarskiej w zakresie profilaktyki przeciwocholerycznej.

Dlatego mniemamy, iż, biorąc za punkt wyjścia dziś już obowiązujący podział miasta na 90 okręgów i zapewniwszy sobie współudział już w r. b. zaproszonych przez zarząd miasta obywateli lub też innych osób w sposób przez władzę wskazany przy pomocy komitetu obywatelskiego nowowybranych, należy w następujący sposób określić zakres ich czynności:

„Bestie delinquenti.”

Carlo d'Addosio wydał w Neapolu oryginalną książkę. P. t. „Bestie delinquenti” zebrał w niej szereg procesów,

Mimo, że kobieta w Chinach, w porównaniu ze wschodnimi krajami muzułmańskimi, cieszy się sporą wolnością, na scenie wszakże nie występuje, co najwięcej gdy się pojawia na „statkach kwiecistych” lub *cafés-chantants* Kantonu, Hong-Kongu, Fu-Czeu. Role więc niewieście grają mężczyźni i wówczas oczywiście wiek ten młodzieńczy jest najodpowiedniejszym dla nich. Zwykle są to młodzieńcy utalentowani, wykształceni, bardzo bogaci, a przede wszystkim pełni dowcipu, elegancji i wdzięku, naśladowanie wdzięku niewieści nawet po za sceną. Przyjęty to już u nich zwyczaj, że ci, którzy grają role niewieście, składają podczas przedstawienia wizyty w łóżach ludzi mających lub inteligencji, bawią rozmową i proponują wybór restauracji, w której po spektaklu, mają wspólnie zejść się na biesiadę obiadową lub kolacyjną.

Jakoż i do nas, już po pierwszej farsie czarodziej-skiej, wszedło trzech takich improwizowanych mężczyzn niewieście, szeleszczących, woniących, z uśmiechem czarującym na ustach i z długimi aksamitnej miękkości.

— Na was, panowie, będzie głównie atak skierowany — szepnął mnie i duńczykowi francuz.

— Dlaczego, nie an pana?

— Znamy się już, a panowie musicie oknieć fryczkę.

Jakoż blondynek, który się przysiadł do francuza, ograniczał się na dowcipnem naśladowaniu swego dyrektora, ciskając od czasu do czasu fajerwerki, skrzętnie się dowcipem i humorem. Natomiast pulchnutki o płomiennych włosach adonis, który się przysiadł do mnie, a jeszcze bardziej wysmukły brunecik, atakujący naszego przyjaciela duńczyka, zaczęli forsownie wydobywać z kolanów swoich strzały, które miały zastrzelić naszą niewinność i skromność. Długie piękne ich warkocze jedwabiste,

wytaczanych przed wiekami — zwierzętom: bydłu, nierogaciznie, chrabaszczom, muchom, pajakom i t. p.

Bestie delinquenti równych przed kratkami używały praw z człowiekiem, co zdawałoby się upoważniać do mniemania, jako ludzie przed laty mniej czuli się panami stworzenia.

W r. 1455-ym np. biskup Lozanny zapożwał przed sąd „pijawkę, które zalegały wszystkie zbiorniki wód w okolicach Berna”. Rozstrzygał sprawę sędzia bernieński, wytaczał ją zaś delegat biskupa, zaopatrzony w odpowiednie instrukcje. Powód domagał się, aby wezwano pijawkę do opuszczenia siedzib i przeniesienia się w inne strony. Wezwanie to powtórzone miało być do trzeciego razu, co drugi dzień. Oskarżyciel nie żądał śmierci zapożwanym, pozwał ją pijawkę przeniesić się w inne strony, do życia miały bowiem prawo, „ponieważ przed człowiekiem jeszcze były stworzone”.

Wezwano rzeczoznawców, którzy orzec mieli, jakie mianowicie zbiorniki w pobliżu Berna wystarczyć mogły na zamieszkanie wszystkich pijawek z okolicy. Zwyczaj przytem wymagał, aby woźny sądowy wzywał obwinionych przed kratki w termin dany, a gdy się nie stawiali, sądono zaocznie *in contumaciam*. Oczywiście w procesach, wytaczanych zwierzętom, innych nie wydawano wyroków. Stawiano oskarżonych na równi z małoletnimi, wyznaczano im opiekę, która strzegła praw ich i wybierała adwokata-obrońcę. Proces trwał zwyczajnie bardzo długo, czemu się zresztą dziwić nie należy, w toku bowiem sprawy rozstrzygać należało np. pytanie tej treści: „Azali pijawki berneńskie właścicielkami są mieszkań swoich, czy tylko lokatorami?” — „Jak dowieść, czy ten lub ów zbiornik wody przynależy pijawkom prawnie lub też czy zajęły go prawem kaduka?” i t. p. Biskup proces wygrał, pijawkę skazano na przenosiny, po upływie zaś trzech dni na banicję, a że wyrok naturalnie nie usłuchały, podległy zatem karze śmierci i tepiono je z czystym sumieniem.

W r. 1522-gim mieszkańcy miasta Autun wytoczyli proces szczurom. Sprawa ciągnęła się całe trzy lata. Człowiek skarżył się na spustoszenia, czynione przez gryzonia. Sąd na obronę pozwanym wyznaczył głośnego prawnika, Chassanée, a ten wszelkimi sposobami przewlekał proces. Utrzymywał, iż klienci jego, pozwani w Autun tylko, nie zostali dostatecznie o wytoczonej im sprawie zawiadomieni, mieszkali bowiem i po wsiach okolicznych, żądał zatem ponownych pozwów, o szerokim rozgłosie, tak, że je nawet odczytywać miano z ambon. Zyskały na tem szczury sporo czasu, nową zaś zwłokę otrzymał Chassanée argumentem, iż trzeba było oskarżonym zostawić czas na odbycie podróży do sądu, co wobec zanej dla nich nieprzyjazni kotów, poważne przedstawiało trudności, zwłaszcza, gdy koty, o sprawie całej powiadomione, szczerle obsadziły ulice, wiodące do sądu.

A jakie wymowne ustępy w obronie! Oto jeden: „Nie ma nic niesprawiedliwszego — wołał adwokat — jak owe wyroki tłumnej banicji, karzące dzieci za winy rodziców, dzieci, które same niczem przeciw nie zawiniły!” Niestety, wyrok w ciekawej tej sprawie nie doszedł do nas.

Trudno bo znowu wszystkie sprawy takie brać zupełnie na serjo, należały bowiem także do rzędu rozrywek zapustnych; wszakże nie ulega wątpliwości, że w czasach o-

czesane po damsku, spięte u góry złotą z turkusami olbrzymią szpilką, na której wspierał się grzebień z kwieciami świeżej tuberozy, szerzyły dokoła aromat, który wraz z perfumami jaśminu i piżma, ulatujących się z ich sukien, składały się na woń zabójczą, upajającą zmysły. Dotknięcie ich wypieszczonych rąk, uśmiech zalotny jednego, melancholijny drugiego, głos kolejno pełny, dzwiczny, to znów głęboko przytłumiony, tajemniczy, wreszcie uśmiech i spojrzenie wyzywające owionęły czarem złudzeń biednego duńczyka. Z natury skromny i nieśmiały, niespokojnie spoziierał przed siebie, a następnie zarumieniał się jak wiśnia. Brunecik pochylił się ku niemu bliżej, by wskazać jakiegoś mandaryna, który wszedł do łóż przeciwnie; a tak pochyłony szepnął słów kilka i dotknął się jakby od niechcenia swoją gładką twarzą twarzy duńskiej, którą objęły płomienie gorące. Gdy mój dręczyciel filuternym mrugnięciem oczu zwrócił na to uwagę, a blondyn francuza, wyrzekł, składając jakby do modlitwy ręce:

— Dostojność wasza niech raczy obdarzyć szczyptą litości mandaryna z przeciwka, który z zazdrości już połowę wachlarza złamał.

Parsknęliśmy wszyscy śmiechem, a duńczyk skonfundowany, wydobywszy chustkę, zaczął nią długo wycierać nos, aż go z kłopotu wyprowadził odgłos strun metalicznych *fon-kamu*, zapowiadający rozpoczęcie nowej sztuki.

Aktorowie wdzięcznie pozegnali się z nami, ułożywszy się poprzednio o *rendez-vous*, po skończonym teatrze, w restauracji *Ho-cing-koan* („Harmonji i Przyjaźni”) na wspólnej biesiadzie.

Nowa sztuka nosi nazwę *Pei-pai-tang* czyli „Kozieł na grzbiecie”.

(D. m.) *Jan Grzegorzewski.*

wych nieraz wydawano na zwierzęta wyroki, z zachowaniem wszelkich form prawnych. Pozywano je za morderstwa, udział w nich, za rany zadawane, i pomoc udzielana czarownikom. W r. 1457-ym w Savigny uwięziono młocinę z sześcioma małemi za to, że poraniła pięcioletniego Janka Martin, poczem skazano ją na powieszenie. Wyrok spełnił kat z Châlons, Stefan Poirceau. Sześcioro prosiat skazanej uwolniono od odpowiedzialności.

W r. 1474-ym spalono na stosie w Bazylei koguta z dowiedzionym mu udziałem w czarach. Wyrok wykonano z zachowaniem całego ceremonjału, a dopełnił go kat osobiste.

Autor omawianej książki przytacza 150 procesów, wytoczonych zwierzętom, poczynawszy od Karola Wielkiego aż do naszego wieku. Jeden z ostatnich odbył się we Francji w r. 1750-ym na „osobie” pewnej osłicy, obwinionej o niedozwolone miłostki. Szczęściem, oskarżona tyle posiadała sympatji, że za wstawieniem się poważnych obywateli wydano wyrok uniewinniający. (==)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— *Russk. wied.* dowiadują się, iż w kwestji układów o traktat handlowy pomiędzy Rosją a Niemcami te ostatnie wyraziły życzenie, aby taryfy, będące punktem wyjścia przy układach, nie uległy zmianie, aż do rozstrzygnięcia kwestji traktatu. Obecnie podobno nastąpiło porozumienie pod tym względem i obiedwie strony zgodziły się tymczasowo nie wprowadzać żadnych zmian w taryfach celnych aż do d. 1-go kwietnia 1893-go r.

— *Sudiebn. gaz.* dowiaduje się, że przy ministerjum finansów ma być utworzona specjalna komisja do przeliczania podatku gruntowego, ponieważ, jak się okazuje, podatek ten nie jest rozdzielony równomiernie i dla wielu okolic zbyt uciążliwy, dla innych zaś za niski w porównaniu z dochodami, wyciąganiem z ziemi.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż na jednej z najbliższych posiedzeń rady państwa roztrząsany będzie projekt zmian w ustawie o ciężarach wojskowych, jakie obowiązują ludność wiejską, a mianowicie: o szarwarku, kwaterunku, podwodach, dostawach itd.

— *Zbiór praw* zamieszcza koncesję, zezwalającą towarzystwu *Société française d'études et d'entreprises* na prowadzenie operacji w obrębie państwa.

— W d. 24-ym października r. z. senat rządzący rozstrzygał zasadę, czy osoby wyznania mojżeszowego mogą być wyznaczane na syndyków mas upadłościowych, a to wskutek poruszenia tej kwestji przez jednego z jenerał-gubernatorów. Obecnie w sprawie tej wyjaśniono, co następuje: syndyk masy upadłości w miejscowościach, gdzie nie zastosowano nowych ustaw sądowych, lub gdzie niema specjalnych instytucji sądów handlowych, wybieranym jest z pośród tego stanu, do którego należy dłużnik niewypłacalny, a w tym celu prowadzona jest stale lista kandydatów z pośród mieszczaństwa i kupiectwa, i z listy tej właściwa władza sądowa wybiera syndyka. Ponieważ zaś żydzi w zasadzie nie są przypuszczani do żadnych urzędów publicznych lub sądowych (z małemi wyjątkami w ustawodawstwie miejskiem), przeto i syndykami upadłości być nie mogą, tem bardziej, iż charakter i działalność syndyka są wybitnie samodzielne i decydujące, jak to określa ustawa sądowa, powierzająca w ręce syndyka nie tylko całkowite mienie dłużnika, lecz los wszelkich wierzytelności, należących do szerokiego koła osób. W tym wypadku więc zastosowano art. 983 i 989 t. IX-go praw wydanych w r. 1876-ym, według których brzmienia żydom nie wolno być zapisywanymi na listy wyborcze kandydatów do urzędów, a tem bardziej zajmować stanowiska syndyków, określone ustawą procedury handlowej w art. 513-ym t. XI-go wydania drugiego r. 1887-go.

— Z polecenia p. oberpolicmajstra, jak donosi *Gaz. polic.*, dokonano rewizji w domu Katarzyny Kolarzew pod nr. 13-ym przy ulicy Nowowiejskiej, przyczem okazało się, że lokal stróża z powodu wilgoci i braku światła dziennego zupełnie nieodpowiedni jest na mieszkanie i że wzmiankowany stróż, pomimo obecnych mrozów nie ma ani kożucha, ani ciepłego obuwia. Wskutek tego p. oberpolicmajster poleca komisarzowi cyrkulu mokotowskiego zobowiązać właścicielkę domu, ażeby niezwłocznie stróża swojego zaopatrzyła w kożuch i ciepłe obuwie i ażeby najdalej w ciągu tygodnia wyznaczyła dla niego inny odpowiedni na mieszkanie lokal, w przeciwnym zaś razie właścicielkę domu pociągnąć do odpowiedzialności prawnej, postępując przytem według wielokrotnie udzielanych w tym względzie wskazówek.

— *Gaz. polic.* donosi, co następuje: „Ponieważ starszy cech cieśli warszawskich doniósł, iż osoby, nie mające prawa prowadzenia samodzielnie ro-

bóć ciesielskich, dokonywają ich nieprawie w charakterze majstrów, przeto p. oberpolicmajster, powołując się na rozkaz z d. 17-go września 1891-go r. za nr. 260, poleca komisarzom cyrkulowym wzmożenie w tym względzie dozoru i dopilnować, ażeby ci, którzy nie przedstawiają w terminie wyznaczonym w powyższym rozkazie, t. j. w ciągu roku, ustanowionych świadectw cechu ciesielskiego lub magistratu m. Warszawy, dowodzących odpowiedniej znajomości rzemiosła, do prowadzenia robót budowlanych samodzielnie w charakterze majstrów dopuszczani nie byli, o tych zaś cieślach, którzy przekraczać będą niniejsze rozporządzenie, należy niezwłocznie donosić.

— Z przeprowadzonego śledztwa okazało się, że stróż domu nr. 35 przy ulicy Długiej, z wiadomością i za pozwoleniem miejscowego starszego dozorczy rewirowego, wynajmowany był przez utrzymującego wóz krewnego tegoż dozorczy i zajmował się w ciągu miesiąca wywożeniem nieczystości z niektórych domów, położonych w obrębie jego rewiru; nadto okazało się, że stróż domu pod nr. 33-im przy wzmiankowanej ulicy, który wydal się ze służby i wymeldowany został d. 23-go października r. z., w ciągu dwóch tygodni figurował na liście lokatorów rzeczonożnego domu; w tymże domu nadto znaleziono śmieć zupełnie zrujnowany i bez dna. Na powyżej wyluszczone okoliczności p. oberpolicmajster w Gaz. polic. zwraca uwagę komisarza cyrkulu sobornego i udziela poprzednio zarządzającemu oddziałem pomocnikowi jego napomnienia za dopuszczenie wymienionych nieporządków, będących bezpośrednim następstwem braku dozoru z ich strony nad czynnościami starszego dozorczy rewirowego Grabowskiego, którego p. oberpolicmajster poleca osadzić w areszcie policyjnym na pięć dni.

— W d. 21-ym b. m., o godzinie 6-ej wieczorem w sali Towarzystwa przemysłu i handlu odbędzie się półroczne posiedzenie członków sekcji VI ej przemysłu cukrowniczego, którego porządek dzienny obejmuje: 1) odczytanie protokołu z poprzedniej sesji; 2) sprawozdanie delegacji nasiennej za r. z. i wnioski proponowane na r. b.; 3) wybór nowej delegacji; 4) referat p. L. Szyfera „O doświadczeniach nad dyfuzją”; 5) referat p. R. Stodółkiewicza „O wadliwości dotychczasowego sposobu kopcowania buraków”; 6) referat p. A. Graffa „O wyparnicy powierzchniowej”; 7) referat p. J. Piaseckiego „O wydajności cukru z cukrzy i sposobach wyliczania cukru wykrystalizowanego”; 8) referat p. Rayzache-
ra „O projektowanych renowacjach w cukrowniach”; 9) dokonane w ostatnich czasach ulepszenia i wynalazki, a mianowicie: a) ślimacznica do podnoszenia buraków, b) wirówki z dolnem wyładowaniem, c) pompy powietrzne szybrowe, d) nabijaki do krajania, e) miernik automatyczny do płynów, f) wodomiar pomysł R. Krajewskiego; 10) sprawozdania i spostrzeżenia z ubiegłej kampanji; wreszcie 11) wnioski uczestników zebrania. Obradom przewodniczyć będzie p. M. Wortman, pióro zaś prowadzić będzie członek-sekretarz p. Rutkowski.

— Przedziurawiona moneta srebrna zdawkowa od dnia jutrzejszego nie będzie zupełnie przyjmowana przez kasy skarbowe na mocy rozporządzenia ministerjum finansów, wydanego w r. 1890-ym.

— Dyrektor kolei wiedeńskiej, inż. Rydzewski, wyjeżdża w sobotę do Petersburga.

— Dotychczasowy dyrektor finansowy kolei wiedeńskiej, p. Strasburger, wchodzi do rady zarządzającej, jako dyrygujący buchalterją centralną i kontrola rozchodów.

— Podana przez nas przed kilku dniami wiadomość o ustąpieniu p. Popiela z posady naczelnika ruchu kolei wiedeńskiej sprawdza się, w bardzo krótkim czasie bowiem p. Popiel wychodzi do emerytury, a miejsce jego zajmie najprawdopodobniej inż. Daragan.

— W etacie kolei wiedeńskiej na r. b. ustanowiona jest pozycja 6,000 rs. na stanowisko wicedyrektora, a zarazem zastępcę dyrektora. Stanowisko to, jak nam donoszą z Petersburga, ma zająć inż. Korybut-Daszkiewicz.

— Dowiadujemy się, iż p. Józef Leski, sekretarz Towarzystwa przemysłu i handlu, opuścił zajmowane dotąd stanowisko.

— W dniu wczorajszym przejeżdżał przez Warszawę delegat rządu francuskiego, inżynier de Grainville, udając się do Petersburga w sprawie bezpośrednich komunikacji towarowych.

— JE. ks. biskup Jaczewski przybył z Lublina i zatrzymał się w hotelu Europejskim, z Sandomierza zaś przybył JE. ks. biskup Sotkiewicz i zajął mieszkanie w domu pod nrem 1-ym na Krakowskim-Przedmieściu.

— Z teatru.

* Dzisiaj w teatrze Wielkim „Nauczycielka”, w Rozmaitościach „Hedda Gabler”, a w Małym „Zolnierze Ludwika XIII-go”.

* Jutro w teatrze Wielkim „Mignon”.

W partji tytułowej ukaże się pierwszy raz na naszej scenie panna Hellerówna.

* Na jutrzejsze widowisko w teatrze Rozmaitości złożą się komedje: „Wśród lasu” Jordana i „Dom otwarty” Bałuckiego.

* Teatr Mały wznowi jutro operetkę Millöckera „Dziecko szczęścia”, w której pani Święcka wystąpi pierwszy raz po powrocie do zdrowia.

* Drugi występ panny Hellerówny naznaczony został na niedzielę w „Carmen” Bizeta.

* Na scenie teatru Małego odbyła się dzisiaj próba jeneralna z trzyaktowej krotchwili Blumenthala i Kadelburga p. t. „Podróż na Wschód”.

Premjera w sobotę.

Nowości tej wróżą w sferach zakulisowych powodzenie, jakie zdobyła za granicą.

* Koncert na dochód Schronienia nauczycielek, który się ma odbyć w porze południowej w nadchodzącą niedzielę, spowodował, iż p. Aleksander Michałowski odłożył poranek wokalnno dramatyczny na dochód złożonej choroba pianistki, Zofji Siegenfeldówny na d. 23-ci b. m.

Biletów na ten ostatni poranek dostać można u pani Aleksandrowej Michałowskiej (Złota 41), panny Jadwigi Czakówny (Niecała 1), oraz u pani Aleksandry baronowej Lüdowej (Królewska 5).

* Wczorajszego wieczora znajdowało się na przedstawieniach osób w teatrach: Wielkim 609, Rozmaitości 658, Małym 290; na koncercie Towarzystwa muzycznego w salach redutowych około 1,000 osób.

— W Towarzystwie muzycznym.

(St. C.) W djademie artystycznym zaobnym w takie imiona, jak: Carissimi, Haendel, Rameau, Schubert i Rubinstein, pomimo niewątpliwego blasku, nie każdemu może być do twarzy.

Programem *à la Barbi*, przypominającym archaizmem bogactwem tę nieporównaną dotąd w swoim rodzaju śpiewaczkę, zapowiedział się wczorajszymi występ p. Teresy Tosti w sposób niezwykle.

Niestety, od zapowiedzi do... urzeczywistnienia istnieje przestrzeń tak trudna, nieraz do przebycia, że... że dziwić się nie można temu niesmakowi, który ponimowoli ogarniał wczoraj tłum słuchaczy zebranych na koncert Towarzystwa muzycznego.

Pani Tosti należy do rzędu śpiewaczek, które w kwiecie wieku, poparte wdziękiem młodości, mogły mieć chwile istotnego powodzenia, lecz śladów tych efemeryd w obecnym stadium szeroko rozwiniętej dojrzałości dopatrzyć się i dosłuchać niepodobna.

Głos altowy śpiewaczki wyróżnia się również obfitością, lecz materiał to bez wokalnego wdzięku, nieopromieniony czystością intonacji, rażący nieraz dźwiękiem pospolitym.

Znać w tem wpływ czasu — barwa dźwięku, ów tembr, stanowiący duszę organu wokalnego, należy już tylko do wspomnień, odzywających się gdzieś gdzieś ostatkami wśród rozległej skali.

Podobnież i w traktowaniu stylowym znać dążenia do powagi i szerokości, finezji i młodzieńczego wdzięku, cóż, kiedy dążeniom tym rzeczywistość chwili bieżącej odpowiedzieć nie jest w stanie!

Powaga staje się ociężałością — finezja zaś i wdźwięk przeradzają się nieraz poprostu w śmieszność.

Zapewne, że odmówić pani Tosti studjów wokalnych niepodobna, ale dla publiczności, żądającej przedewszystkiem wrażenia, stanowić to może kompensatę nader... skąpa, niewystarczająca.

P. Pancer, małżonek śpiewaczki, ujawnił w towarzyszeniu na fortepianie artyzm prawdziwy, potwierdzony również w starannem wykonaniu sonaty Beethovena (op. 109 E-major).

W utworach Liszta brak mu jednak odpowiedniego blasku technicznego i temperamentu.

Wczorajszymi koncertem należy do rzędu tych zawodów, których przyczyną jest zbyt ufnosć w reklamę zagraniczną.

Reklama tam widocznie obliczana jest nieraz jedynie na „eksport” — więc ostrożnie z nią, zwłaszcza wobec znanej energii i umiejętności impresarijów zagranicznych.

— Wystawa szkiców.

Istnienie wystawy szkiców oraz przedmiotów sztuki stosowanej w salonie artystycznym na Nowym-Swicie dobiega do końca.

W nadchodzącą niedzielę, o godz. 7-ej wieczorem, wystawa zostanie zamknięta.

Nazajutrz, tj. w poniedziałek, o godz. 12-ej w południe, na żądanie artystów, biorących w wystawie udział, rozpocznie się sprzedaż drogą licytacji pozostałych dzieł.

Na sprzedaż wystawiono, oprócz wielu przedmiotów z działy sztuki stosowanej, sporo akwarel, ry-

sunków, pastelów i płócien olejnych w najrozmaitszych rozmiarach.

W ostatnich dniach do salonu artystycznego przybyły następujące dzieła: Zofji Stankiewiczówny obraz większych rozmiarów, zatytułowany „Zima”; Emilji Dukczyńskiej trzy płótna: „Wiejska zagroda”, „Przy otwartych drzwiach” i „Krajobraz”; Kazimierza Alchimowicza „Widoki z okolic Smółska”; Tytusa Maleszewskiego „Główka dziewczynki” roboty pastelowej; Alfonsy Kanigowskiej studjum „Dziewczyna wiejska”; Ignacego Stelmarskiego „Dwa krajobrazy”, wreszcie Józefa Jaworskiego trzy obrazy: „Arab”, „Przed sklepem wiktuałów” i „Polowanie na kaczki”.

— Pożegnanie koleżeńskie.

W dniu wczorajszym grono uczestników kolei wiedeńskiej żegnało składkową wieczorą p. Aleksandra Koźmińskiego, referenta wydziału mechanicznego, wychodzącego po długoletniej pracy biurowej do emerytury.

Zebranie nacechowane było koleżeńską serdecznością.

— Konferencja.

Delegacja wyborcza z łona sekcji V-ej, w celu opracowania projektu zmian, jakie byłyby do życzenia przy zapowiedzianej reformie Banku państwa, zebrała się wczoraj w zwiększonym komplecie, ażeby wniknąć raz jeszcze głębiej w referat, opracowany w tej materji przez p. B. Onisława Wernera, a na ostatnim posiedzeniu sekcji już odczytany.

W zasadzie nie wprowadzono do niego żadnej zmiany; w szczegółach tylko dotknięto kilku kwestyj, wymagających pewnego wyjaśnienia, które również w duchu pierwotnej ich redakcji prawie całkowicie utrzymano.

Referat, jakśmy już poprzednio zaznaczyli, w głównej treści dotyka: skupu weksli, incasa, pożyczek na towary i lombardowania. Prócz tego wyraża ogólne zapatrywania co do potrzeby ułatwień kredytowych dla wszelkiego rodzaju towarzystw zaliczkowo-wkładowych i zakładania oddziałów bankowych w miastach gubernjalnych i powiatowych, liczących 10,000 ludności, do której to kategorii zaliczono miejscowości jedenaście, a mianowicie miasta: Włocławek, Kielce, Piotrków, Siedlce, Suwałki, Kutno, Zgierz, Chełm, Mławę, Sieradz i osadę Sosnowice.

Ponieważ w przeprowadzeniu udogodnień bankowych zainteresowane są prócz sfer finansowych i stany: rolniczy i drobnych producentów; ponieważ ten ostatni wystąpił już nawet ze sformulowaniem co do tej kwestji desideratami, przeto uznano za właściwe, ażeby warszawski oddział przemysłu i handlu, jako organ pośredniczący w przesłaniu gdzie należy odpowiednich przedstawień, zużytkował je właściwie, ujmując w jedną i kompletną całość.

Nadmienić wypada, że za podstawę do wyrażenia życzeń dla memoriału, wypracowanego przez delegację sekcji handlowej, służy grunt aktualny, to jest warunki, w jakich prawdopodobnie zamierzona reforma rozwijać się będzie, z uwzględnieniem tylko właściwości miejscowych.

Z uwagi na znaczenie samego przedmiotu wróćmy jeszcze do ważniejszych punktów memoriału, w celu zapoznania bliżej z motywami, na ułożenie ich wpływającymi.

— Praca kobiet.

W uzupełnieniu wiadomości, podanej w dzisiejszym numerze porannym naszego pisma o nadsyłaniu do Towarzystwa przemysłu i handlu okazów, przeznaczonych na wystawę kolumbijską do Chicago, dodajemy, iż byłoby do życzenia, ażeby panie, które na polu sztuki stosowanej tak chlubnie odznaczały się na każdej wystawie sztuk pięknych, zechciały z pracami swemi zaprodukować się i na tym międzynarodowym popisie, tem bardziej, że nietylko wzgląd moralny za tem przemawia, ale i materialny, amerykańskie bowiem, jak zresztą powszechnie wiadomo, są dziś najlepszymi protektorami pracy kobiecej na polu artystycznym.

Salon artystyczny na Nowym-Swicie, którego działalność w kierunku tym powszechną zjednała sobie sympatię, mógłby sprawę tę najlepiej poprowadzić.

Z ostatnich deklaracji dowiadujemy się, iż hr. Zamoyska z Podzamcza przedstawi piękną kolekcję wyrobów miejscowych włóścianek i p. Wollowicz z gub. suwalskiej nadesła również ciekawy zbiór podobnych wyrobów.

W pierwszych dniach przyszłego tygodnia w salach Muzeum przemysłu i rolnictwa otwarta zostanie czasowa wystawa okazów, przeznaczonych na wystawę.

Która z pań zatem nie złożyła jeszcze deklaracji, winna spełnić to jaknajspieszniej.

— Spółka rybna.

Z powodu przerwanej żeglugi, dowóz ryb do stau, utrzymywanego przez spółkę rybną przy ulicy Dobrej, ustał zupełnie.

Zapas, zgromadzony w grudniu w ilości 15,000 funtów, w znacznej części został rozprzedany.

== Sprzedaż Doliny.

Dziś, o godzinie 12-iej w południe, w kancelarii re-jenta Józefa Zawadzkiego sprzedana została przez publiczną licytację za zaległe raty Towarzystwa kredytowego m. Warszawy nieruchomość, położona w alei Ujazdowskiej, zwana Doliną Szwajcarską.

Z pośród pięciu licytantów utrzymał się przy kupnie adwokat przysięgły, p. Franciszek Szuch, działający w imieniu jednego z wierzycieli, b. Antoniego Kożuchowskiego, za sumę rs. 134,000

== U wioślarzy.

Srody przyjmują się coraz lepiej w Towarzystwie wioślarskiem.

Wczorajsza środa zebrała w salce na Królewskiej kilkaset osób, a doborowy program zamienił ją w bardzo piękny raut.

W zaimprovizowanym koncercie brały udział panie: K. S. i W. Ur., oraz pp.: Zab., bracia Bil. i p. Biel.

Pierwszy bal w Towarzystwie odbędzie się w d. 21-ym b. m. i zapowiada się doskonale.

Doroczne ogólne zgromadzenie odroczone do pierwszej soboty w poście, z powodu urządzania zabaw w każdą sobotę karnawału.

== Bal szwajcarski.

Tutejsze Towarzystwo dobroczynności szwajcarskie urządza na rzecz ubogich szwajcarów wieczór tańcujący.

Zabawa odbędzie się w sobotę, d. 21-go b. m., w salach hotelu Polskiego.

== Opóźnienia pociągów.

Wczoraj na kolei nadwiślańskiej zaszły opóźnienia niektórych pociągów osobowych i towarowych, z których ważniejsze zaznaczamy.

Wskutek silnego wiatru pociąg pocztowy nr. 4-ty, wychodzący z Warszawy o godz. 3 m. 35 po południu, spóźnił się do Kowla o 47 minut; z powodu tego zatrzymano pociąg skombinowany kolei południowo zachodnich, idący na Kijów i Odesę, tak, że podróżni zdążyli jeszcze na ten pociąg.

Pociąg osobowy nr. 2-gi również z tejże przyczyny opóźnił się do Kowla o pół godziny.

Wskutek opóźnienia się pociągu osobowego kolei południowo zachodnich, pociąg pocztowy kolei nadwiślańskiej nr. 3-ci, przychodzący do Warszawy o godz. 2-iej po południu, wyszedł ze stacji Kowel z opóźnieniem blisko o pół godziny.

Wskutek opóźnienia się pociągu osobowego kolei dąbrowskiej nr. 6-ty o 70 minut, skombinowany z nim pociąg kolei nadwiślańskiej nr. 3-ci wyprawiony został z Iwangrodu do Warszawy, nie doczekawszy się pociągu dąbrowskiego, tak, że pasażerowie pociągu nr. 6-ty zmuszeni byli oczekiwać w Iwangrodzie 17 godzin na następny pociąg.

== Kradzież węgla na kolei.

Nie od dzisiaj już wiadomo, że otwarte wagony, ładowane węglem kamiennym, systematycznie bywają w drodze okradane.

Z chwilą nastania mrozów proceder kradzieży węgla z wagonów znacznie się zwiększa i dochodzi do tego, że węglarki przybywają do stacji przeznaczenia tak obrabowane, iż odbiercy żądają powtórnego przeważenia towaru i o brakującą ilość reklamują, żądając od kolei zwrotu strat.

Tego rodzaju reklamacyj w ostatnich tygodniach bardzo wiele otrzymał zarząd kolei nadwiślańskiej.

Chodzi tu o kradzież węgla z wagonów otwartych, idących z kolei dąbrowskiej na południowo-zachodnie, przez Iwangród i Kowel.

Otóż, w celu wykrycia przyczyn złego i obmyślenia środków zaradczych, dyrektor kolei nadwiślańskiej zarządził ścisłe śledztwo, które wykryło, że braki węgla na jednej węglarce dochodzą do dziewięćdziesięciu kilku pudów, a to wskutek systematycznego okradania wagonów podczas drogi, na przestrzeni pomiędzy Iwangrodem a Kowlem.

Następnie śledztwo wyjaśniło, że tak jawny rabunek węgla pochodzi z braku dozoru służby stacyjnej i pociągowej.

W celu więc ukrócenia nadal tych nadużyć dyrektor kolei wydał szereg rozporządzeń, z których ważniejsze zaznaczamy.

Przedewszystkiem zalecono, aby cała służba kolejowa, a zwłaszcza: zwrotniczowie, ustawiciele, wogów, dozorczy drogowi, robotnicy, palacze, puczerzy i stróże stacyjny nie dopuszczali na linie stacyjne ludzi obcych.

Oficjalisci kolejowi, poszlakowani o kradzież węgla z wagonów, natychmiast uwalniani będą od służby.

Wszystkie wagony z węglem, nadeszłe z kolei dąbrowskiej, winny być ważone w Iwangrodzie w obecności dwóch specjalnych pakmajstrów, którzy obowiązani będą doprowadzić w ten sposób przyjęte węglarki do Kowla i bacznie strzedz całości ładunku

ku podczas postoju pociągów na stacjach pośrednich, a następnie wagony te, także podług wagi, zdać na kolej południowo-zachodnią w Kowlu.

Wagony z węglem bezwarunkowo mają być dozorowane w drodze tylko przez tych pakmajstrów, którzy przyjęli je w Iwangrodzie po uprzednim przeważeniu ładunku.

W razie okazania się różnicy na wadze ładunku w Kowlu, za brakującą ilość węgla płacić będzie ten pakmajster, który węglarki przyjmował w Iwangrodzie i dozorował je w drodze do Kowla.

O brakach tych zawiadomca stacji Kowel formować będzie protokoły.

Nareszcie węglarki z kolei dąbrowskiej mają być wysyłane do Kowla dwoma tylko, specjalnie w tym celu wyznaczonymi pociągami.

== Ze schodów.

Zamieszkała w domu pod № 10-ym przy ul. Fabrycznej Karolina Hauke, licząca 59 lat wieku, wskutek poślizgnięcia spadła ze schodów, przychem złamała lewą rękę.

I oświadczenie pozostaje w domu na kuracji.

== Strącanie.

Wczorajszego wieczora na stacji towarowej kolei wiedeńskiej konie, zaprzężone do bryczki Tobjasza Wajntala, przełaziły się swiśta parochodu, poniosły.

W szalonym biegu spłoszone rumaki przewróciły żonę miejscowego stróża, Teklę Paszkiewiczową, która, wskutek uderzeń kopyt, poniosła silne obrażenia na całym ciele.

Po udzieleniu pomocy lekarskiej, Paszkiewiczową odesłano na kurację do szpitala Dzieciątka Jezus.

== Wypadek na kolei.

Wczoraj na stacji kolei nadwiślańskiej Sobolew, pociąg osobowy rozjechał na śmierć robotnika drogowego, Jana Lisieckiego.

Jak wykazało doraźne śledztwo, nieszczęśliwy dostał się pod koła wskutek własnej nieostrożności.

== Nagły zgon.

Wczorajszego dnia, na ul. Grzybowskiej obok domu pod № 25-ym upadła na chodniku jakaś staruszka, wzrostu średniego, przyzwolcie ubrana.

Po przywiezieniu do szpitala św. Ducha, okazało się, iż staruszka w drodze zmarła.

Ponieważ nie znaleziono przy niej żadnych dowodów, poświadczających jej osobistość, ciało przeto odesłano do prosekutorium i przedsięwzięto kroki celem odnalezienia rodziny zmarłej staruszki.

NOTATNIK TERMINOWY.

— Z d. 13-ym stycznia zniesione będą wszystkie taryfy tak komunikacji miejscowej kolei iwangrodzko-dąbrowskiej, jak również komunikacji bezpośrednich z tą koleją — na przewóz łąn, konopi, przedzwy, powroźniczej, pakulów lnianych i konopnych oraz innych przedmiotów 54 i 83-iej grup nomenklatury.

— Od d. 13-go stycznia na programach wszystkich trzech teatrów rządowych warszawskich drukowane będą ogłoszenia osób prywatnych.

— D. 13-go stycznia, o godz. 1-iej po południu, w lokalu Towarzystwa przy ulicy Hożej pod № 70-ym, odbędzie się posiedzenie pań protektorek Towarzystwa opieki nad ubogimi matkami i ich dziećmi.

— Od d. 13-go stycznia z rozporządzenia policji do przewożenia osób, zatrzymujących się w hotelach warszawskich, mogą być używane jedynie własne tych zakładów omnibusy lub karety, przychem odpowiedzialność za należyte ich utrzymanie oraz za przewóz pasażerów i ich bagaży na nie będzie spadała.

— Z d. 13-ym stycznia, aż do odwołania, obowiązywać będzie zbiór taryf na przewóz po wszystkich kolejach russkich łąn, łąn czesane, konopi i innych przedmiotów grup 54-iej i 82-iej.

— Do d. 13-go stycznia członkowie zgromadzenia giełdowego warszawskiego winni złożyć na ręce sekretarza giełdy opłatę za bilety wejścia na giełdę za r. b., która wynosi: za miejsce siedzące rs. 25, a za stojące rs. 12 rocznie; opłaty powyższe, wnoszone po wyrażonym terminie, obciążone będą nadto tytułem kary za miejsce siedzące rs. 1 kop. 50, a za stojące rs. 1.

— D. 13-go stycznia, o godz. 6-iej po południu, w Towarzystwie dobroczynności odbędzie się posiedzenie członków wydziału opieki sierot i ochron.

— D. 13-go stycznia, o godz. 7-iej wieczorem, w kancelarii zarządu przy ulicy Kanonja, odbędzie się posiedzenie członków Towarzystwa farmaceutycznego warszawskiego.

ZE ŚWIATA.

× Z Krakowa donoszą nam pod dniem 11-ym b. m.: Prezydent miasta, dr. Feliks Szlachetowski, rozstał do 60-ich członków rady miejskiej poufny okólnik, którym daje bardzo słuszną naganę tym z nich, co pomimo przyjętego do rowolnie mandatu radzieckiego, bardzo rzadko lub wcale na posiedzeniach rady się nie pojawiają. W ogóle w czasach ostatnich pomiędzy prezydentem a radą zachodzą dysonanse tego rodzaju, iż, zdaje się, stan ten długo potrwać nie może. Rajcy nieprzybywaniem na posiedzenia paraliżują normalny tok spraw gminnych, a na tem traci nie tylko powaga gminy, lecz i interesy mieszkańców dotkliwie szkody ponoszą. — Stanisław hr. Tarnowski uczynił w radzie wniosek o bezpłatne oddanie dwóch morgów gruntu miejskiego na urządzenie stacji doświadczalnej dla kandydatów i kandydatek do zawodu nauczycielskiego, którzyby pragnęli nabyć praktyki w uprawie jarzyn, pszczeniactwie i sadownictwie. — Redakcję *Przeglądu lekarskiego*, organu tutejszego Towarzystwa lekarskiego, objął dr. Stanisław Domański, profesor uniwersytetu. Kierunek redakcji *Przewodnika higienicznego* powierzono drowi Pawłowi Radeckiemu, zaszczy-

tnie znanemu lekarzowi i popularyzatorowi wiadomości z zakresu medycyny praktycznej. — W salonach Towarzystwa sztuk pięknych niecałkowicie otwarta zostanie osobna wystawa prac artysty-rzeźbiarza, Tadeusza Błotnickiego. — Utalentowany artysta dramatyczny i autor kilku wesołych prac dla sceny, Ryszard Ruszkowski, napisał krótkowile w trzech aktach p. t. „Już go mam”. W sferach, które miały sposobność słyszeć w czytaniu ową pracę, zapewniają, iż napisana jest z niepospolitym humorem. — Prywatne ambulatorjum lecznicze, utrzymywane przez braci miłośników na Kazimierzu w Krakowie (bonifratrów) w ciągu roku ubiegłego udzieliło bezpłatnej porady i pomocy lekarskiej 6720 osobom, w tej liczbie 1631 izraelitom. Trzeba dodać, iż we wrześniu i październiku przy szpitalu wcale nie udzielano pomocy, umieszczony tam był bowiem czasowy oddział choleryczny. — Otrzymujemy wiadomość, iż Marja Anna Czarkowska-Golejewska, córka ministra Zaleskiego i żona ordynata i starosty nowotarskiego, Tadeusza, zmarła w Zakopanem, dokąd w ostatnich dniach wyjechała wskutek choroby piersiowej, przeżywszy 28 lat.

× Napad na pociąg. Na linii kolei lokalnej Hatna-Kimpelung (na Bukowinie) zdarzył się d. 6-go b. m. niezwykle wypadek. Kiedy pociąg osobowy dojeżdżał do stacji Eisenau, zastąpiła mu drogę wielka gromada huculów, którzy z okazji święta zeszli z gór i, ustawiając się na torze, zmusili maszynistę do zatrzymania pociągu. Huculi byli pijani, otoczyli lokomotywę i usiłovali ściągnąć z niej maszynistę oraz konduktora. Pomiedzy podróżnymi w wagonach znalazło się kilku żandarmów. Skoro ich napastnicy spostrzegli, zaczęli natychmiast umykać. Kilku jednak powiodło się schwycić i ci zapewne wyjaśnią przyczynę i cel napadu.

× Halucynacja sumienia. O niezwykle przykłądnie obłądu podaje wiadomość dr. Mairer, profesor wydziału przyrodniczego w Montpellier. Dotknięta chorobą a pozostająca od lat kilku w szpitalu miejscowym dziewczyna żyje w ciągłym urojeniu, iż zewsząd spadają na nią sztuki złota i ukrywają się w fałdach jej sukni, a nawet skórze. Złudzenie wyraża w niej obawę, aby ją o kradzież nie posądzono. Obłąd wystąpił u dziewczyny jeszcze w dziecięcym jej wieku. Usłyszała pewnego razu na ulicy wywołane ogłoszenie o zaginionej bransoletce, i uroiło jej się, iż klejnot ów bezwiednie nosiła przy sobie. Chora odznaczała się zawsze nadzwyczajną drażliwością sumienia, tak, że za każdym wymówionem słowem przejmował ją lęk, azali nie skłamała.

× Cegły na Wschodzie. W sprawozdaniu, złożonym paryskiej Akademji nauk z podróży, odbytej po Azji środkowej przez Edwarda Blanc'a, zapoznaję nas podróżnik z praktyczną metodą azjatycką wypalania cegieł. Polega ona na działaniu pary; gdy mianowicie cegły są już do pewnego stopnia wypalone, zatyka się górny otwór pieca wiechem, który się obficie zlewa wodą. Wskutek zamknięcia otworu rozwija się parę powietrza ku dołowi, unosząc z sobą kłęby pary, dodatnio wielce działające na rozpaloną cegłę. Tak otrzymana jest ciemno szara, dziurkowata, bardzo dźwięczna i twarda; zdaniem sprawozdawcy, własnościami swojemi silnie przypomina skały trachitowe. Szczególnym jej przymiotem jest nadzwyczajna odporność na znaczne przeskoki temperatury, co przy wybitnie lądowym klimacie Azji środkowej, o skwarnych latach i mroźnych zimach, zaleca ją wielce.

× Drobne wiadomości. W Meksyku zmarł były pod oficer armji miejscowej, niejaki Alquerado, który dowodził ongi oddziałem egzekucyjnym przy straceniu cesarza Maksymiljana.

BANKI MYDLANE.

Dwie metody.

Literat. Zarabiamy prawie w jednaki sposób, jeno metodą odwrotną.

Lekarz. Jakto?

Literat. No tak. Ja mam do czytania i dopiero ze szkieletem, a potem z obrobieniem, pa! zaś na pierze z obrobieniem, a potem ze szkieletem...

W sklepie.

Gapski jest subjektem.

Umiejętność dosadnego zachęcania do kupna jest jedną z najważniejszych cech dodatnich kupca.

— Panie! — zapytuje dama — czy doprawdy sukno to jest nieprzemakalne?

— Najzupełniej — zapewnia serjo Gapski — w tem suknie pani dobrodziejka może się bezpiecznie tarzać w pierwszej lepszej kałuży...

Korzystna transakcja.

Chłopiec raz przyszedł rozkochany

Do ojca pięknej Zosi.

Do ręki schyla się ojcowskiej,

O córkę kornie prosi.

„Hm — rzecze papa — ani grosza

Przy duszy nie masz, panie,

A Zosi ledwie po mej śmierci

Coskolwiek się dostanie...

Ze szczęście mojej jedynaczki,

Zosienki mam na względzie...

Wiec... Ty nie nie masz, ona także...

Więc... nie wiem, jak to będzie...

„Zosienkę tylko daj mi, panie,
Wiary dochowam święcie.
Kapitał zaś ulokuj u nas
Na jakim chcesz procencie.

Procentu spłaty ja nie chybę,
Ni Zosia, moja żona.
Za Zosię ja dam poręczenie,
A za mną znowu — ona...

„Jakiż to procent dasz, gdy zawrę
Tranzakcję taką z tobą?”
„W procencie damy co rok, panie,
Wnuka, różowe bobo...”

— Otrzymujemy list treści następującej: „W nocy z d. 26-go na 27-my października r. z., pożar zniszczył miasteczko Łubaczówkę w pow. dubieńskim, wskutek czego 22 rodzin żydowskich pozostało bez dachu i pierwszych potrzeb do życia. Janusz ks. Czetwertyński, uwzględniając tak rozpaczliwe położenie, obdarzył nas hojną i ojcowską ręką i zaopatrzył w potrzebny budulec, oraz w pierwszy kęs shleba. Przejęci do głębi serca ojcowską opieką ks. Czetwertyńskiego składamy mu serdeczne „Bóg zapłać”, prosząc Ojca ojców naszych, aby dobrodzieja naszego po najdłuższe lata zachować raczył w czestym zdrowiu. W imieniu 22-ch rodzin m. Łubaczówki, M. Berger.”

Na opał dla najbiedniejszych.

Scholastyka Sienkiewicz składa rs. 1 na opał dla biednych jako karę za samowolne opuszczenie służby bez wymówienia i przed czasem. — Edward Eustachy Jezierski rs. 5. — A. W. z Hożej rs. 10. — B. Koperska z dziećmi rs. 1 kop. 50. — Jur. i Wand. rs. 1. — Bezimiennie rs. 1.

Dla podupadłej rodziny S. (ul. Żabkowska №50).
Jako w 15-tą rocznicę śmierci s. p. męża mego Konstantego Turczynowicza, M. T. ofiaruje rs. 10.

Na drzewo dla biednych i palta dla uczniów.
W. M. kop. 50.

Na nędzę wyjątkową.

sZa szczęśliwe ukończenie rachunku z p. Cezarym Wolańskim, Witold Kasperowicz kop. 50.

NEKROLOGJA.

ś. p.

Adela z Wieczorkiewiczów KIRCHNER,
po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, opatrzona św. Sakramentami, we środę dnia 11-go stycznia r. b. rozstała się z tym światem, przeżywszy lat 26. Niepocieszony mąż wraz z córeczkami, rodzicami, bracia i siostra zmarłej, zapraszają krewnych, przyjaciół i życzliwych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w kościele św. Aleksandra w sobotę, dnia 14-go stycznia, o godzinie 11-ej przed poł., oraz na wyprowadzenie zwłok zaraz po nabożeństwie na cmentarz powązkowski. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. —67—

+ Dnia 14-go stycznia (w sobotę), o godzinie 9-ej i pół rano, w kościele św. Aleksandra, odbędzie się żałobne nabożeństwo za spójność duszy

ś. p. Tekli z książąt Druckich-Lubeckich
1-go ślubu hr. Wodzickiej,
2-go ZBIJEWSKIEJ,
na które pozostały mąż zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —123—

+ W dniu 14-ym b. m., to jest w sobotę, odbędzie się nabożeństwo za spójność duszy

ś. p. Maurycego hr. Potockiego,
w kościele św. Krzyża, o godzinie 11-ej przed poł., na które pozostała rodzina niniejszem zaprasza. —3-112—

+ Dnia 14-go stycznia, jako w trzecią rocznicę śmierci

ś. p. Kazimierza Kuksa,
kandydata praw, odbędzie się nabożeństwo żałobne za spójność jego duszy, o godzinie 11-ej przed poł., w kościele Narodzenia Najśw. Marii Panny na Lesznie, na które rodzice i bracia zapraszają i życzliwych. —133—

Dnia 13-go stycznia, jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci

ś. p.

Wiktorji z Ziolkiewiczów
MUCK,

odbędzie się żałobne nabożeństwo, o godz. 11-ej przed poł., w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmelickim) na Krak.-Przedm., na które to stroskany mąż wraz z rodziną zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —130—

Dnia 13-go stycznia r. b., w piątek, o godzinie 11-ej przed poł., odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Aleksandra, za duszę

ś. p.

JULJANA
Matlaszyńskiego

na które pozostała żona i dzieci zapraszają krewnych, znajomych i życzliwych. —133—

+ W sobotę, dnia 14-go stycznia, o godzinie 9-ej i pół rano, w kościele św. Krzyża, odprawione będzie nabożeństwo żałobne za spójność duszy

ś. p. Jana Wasilewskiego,
na które pozostała żona zaprasza. —134—

+ Jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci
ś. p. Anny z Magdalińskich
Gumbrycht,
odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Krzyża, o godzinie 9-ej rano, dnia 14-go b. m. —137—

PROCES PANAMSKI.

Przed paryskim trybunałem apelacyjnym rozpoczął się onegdaj pierwszy proces panamski, w którym chodzi o oszustwa i sprzeniewierzenia kolosalnych sum, który wszakże nie dotyka jeszcze drugiej kwestji kapitalnej: przekupstwa.

Do sali wpuszczają o godzinie pół do dwunastej. Publiczność i dziennikarzy zepchnięto do trzeciej części wspaniałego audytorjum: siedzą tam natłoczeni, jak śledzie holenderskie.

Pierwszy pojawia się w sali inżynier Eiffel ze wstążką legji honorowej, jako będący na wolnej stopie. Wygląda źle: jest wychudły i posiwiały. Rozmawia z obrońcą swoim, Waldeck Rousseau, spóźniony wszakże wciąż na publiczność, nerwowo mrugając powiekami.

Wkrótce przed godziną dwunastą wchodzi do sali trzech inni oskarżeni, których przywieziono wprost z Mazas.

Karol Lesseps wygląda wykwintnie, jest mężczyzną wysmukłym średniej wysokości, głowa łysa, okrągło strzyżona, broda widocznie na czarno farbowana. Pod oczami ślady gęstych łez; oczy same ciemne i żywe. Marjusz Fontane jest człowiekiem starym, ale ruchliwym i ożywionym, nawet wesołym. Cottu wchodzi spreżyście i zachowuje się z wytworną godnością. Godziny spędzone w więzieniu odczytać można na białych i zapadłych policzkach. Wszyscy ubrani w czarne, zapięte surduty. Zajmują miejsca na wygodnych krzesłach.

O godzinie 1-ej wchodzi trybunał apelacyjny z prezydentem tegoż, Perivierem, na czele. Sędziowie ubrani w czarne togi z koronkowymi bufami; nie przywdziali szkarłatnych, ponieważ trybunał występuje dziś w charakterze sądu poliejii poprawczej. W sali widzisz dziś tylko czarne i białe kolory.

Obwołują sprawę. Oskarżeni powstają. Ferdynand Lesseps (ojciec) zameldował się chorym; sądzony będzie *in contumaciam*.

Odczytują oskarżenie, które powiada:

I. de Lesseps (Ferdynand Marja), de Lesseps (Karol Amadeusz Marja), Fontane (Marjusz Stefan) i Cottu (Henryk Ludwik Feliks) są oskarżeni, że wspólnie — od mniej niż trzech lat przed wdrożeniem pierwszego śledztwa przy użyciu oszukańczych omamień, aby fikcyjne przedsiębiorstwa lub też nieistniejące wpływy i kredyty, jako istniejące, przedstawić, albo też dla obudzenia nadziei w przyjście do skutku urojonych wydarzeń — przy sposobności skuteczniejszej w d. 28-ym czerwca 1888-go r. emisji obligacyj panamskich, skłonili rozmaite osoby do subskrybowania i wpłacania sum i tem samem majątek cudzy w całości lub w części sobie przywłaszczyli.

II. Eiffel (Aleksander-Gustaw) jest oskarżony o współwinę w powyżej określonym oszustwie, ponieważ część otrzymanych na tej drodze pieniędzy sobie przywłaszczył.

III. de Lesseps (Ferdynand Marja), de Lesseps (Karol Amadeusz Marja), Fontane (Marjusz Stefan) i Cottu (Henryk Ludwik Feliks) oskarżeni są, że

przy sposobności skuteczniejszej w d. 12-ym grudnia 1888-go r. emisji pragnęli dopuścić się tejże samej winy, która wyluszczone została *sub I.*, a nie dopuścili się jej w tychże samych rozmiarach tylko z powodu wstrzymania operacyj w sposób od woli oskarżonych niezależny.

IV. Ciż sami oskarżeni są, że od mniej niż lat trzech, na szkodę kompanji panamskiej i posiadaczy obligacyj, efekty i pieniądze sprzeniewierzyli lub roztrwonili, które były im tylko w formie komisu lub depozytu powierzone, z obowiązkiem użycia ich na wskazane wyraźnie cele.

V. O toż samo oskarżonym jest Eiffel! Powyższe przestępstwa karane są na mocy artykułów: 405, 406 i 408, 2, 5, 59 i 62 kodeksu karnego.

Następuje przesłuchanie.

Prezjdenty Perivier: Panie Karolu Lesseps! Słyszalesz pan oskarżenie, które na pana ciąży; zarzuca ono panu oszustwo i sprzeniewierzenie. Musimy cofnąć się nieco wstecz do historii przedsiębiorstwa panamskiego. W r. 1878-ym otrzymała kompanja koncesję od rządu rzeczypospolitej Kolumbji, ojciec pański był członkiem kompanji, pan towarzyszyłeś mu w pierwszej podróży do Panamy.

Karol Lesseps podnosi się i opowiada w cichym tonie konwersacyjnym: Od czasu budowy kanału sukceskiego ojciec mój oblegany był przez wszystkich, którzy pragnęli podejmować wielkie przedsiębiorstwa. Studja wstępne w Panamie robił p. Bonaparte Wyse bez udziału mego ojca. Utworzono syndykat przygotowawczy, ojciec mój doradzał ostrożność. Wywierano niesłychany nacisk na ojca, aby stanął na czele przedsiębiorstwa; on sam nikomu nie chciał odstąpić tego zaszczytu, tylko bowiem twórca kanału sukceskiego mógł dokonać przekopania kanału panamskiego.

Prezjdenty: Na kongresie r. 1879-go preliminowano koszt budowy na 1200 milj. Utworzono syndykat dla zabezpieczenia sobie sumy 400 milj. Ojciec pański kazał pompatycznie ogłosić, że z przedsiębiorcami budowy Hersentem i Couvreux zawarto ryczałtową umowę o wszystkie roboty na sumę 500 milj.

Lesseps: Wówczas ojciec mój, zajęty odczytami w celach propagandy, nie mógł zajmować się osobiście pierwszą emisją 400 milj.; z powodu artykułów dziennikarskich obniżyliśmy emisję do 300 milj. Rozpoczęliśmy nowe studja. Pp. Hersent i Couvreux zapewniali nas, że kanał kosztować będzie 515 milj.; w przedsiębiorstwach tak kolosalnych rozmiarów przekroczenia bywają niuniknione.

Prezjdenty Perivier: Szkoda tylko, że pewne dzienniki zarecały wówczas, iż suma 515 milionów przekroczona nie będzie. Mam przed sobą układ z Hersentem; rozgłaszaliście, że układ jest stanowczy; wszakże stwierdzam, że nie było to prawda. Syndykat koncesyjny otrzymał od kompanji dziesięć milionów. Ile z tego otrzymał pański ojciec?

Lesseps: Ani centyma!

Prezjdenty: Ile udziałów założycielskich posiadał ojciec?

Lesseps: Nie wiem; wszystko wszakże włożył na powrót w emisję.

Obrońca Barboux: Lesseps stracił na niej 300,000 franków.

Adwokat jeneralny Rau: Z 900 udziałów założycielskich dano 400 pierwszym uczestnikom syndykatu. Co stało się z resztą?

Lesseps: Posłużyły na wypłatę dla rządu kolumbijskiego, różnych bankierów itd.

Adwokat jeneralny Rau: Rzeczoznawca Flory powiada, że podzielili się niemi p. Lesseps i twórca syndykatu Cremieux.

Lesseps: Wiele osób otrzymało mniejsze udziały.

Prezjdenty: Kompanja nabyła akcje „Panama Railroad” po 1,200 fr., kiedy na giełdzie nowojorskiej miały one kurs 300 fr. Jakim to sposobem?

Lesseps: Musieliśmy je nabyć.

Prezjdenty: Pierwsza emisja przyniosła mało pieniędzy. W r. 1883-im próbowaliście z obligacjami, w r. 1886-ym z losami. Znowu zarecałaliście, że budowa nie będzie kosztowała więcej, jak 600 milionów.

Lesseps: Nie mogliśmy wówczas jeszcze przewidzieć zmiany planu.

Prezjdenty: Wówczas rząd wysłał inżyniera Rousseau do Panamy.

Lesseps: Wówczas już próbowano zachwiać kredytem naszego przedsiębiorstwa; pojechałem z Rousseau do Panamy. Jego raportu nie znałem. Inżynier Jaquet oświadczył, że potrzeba zmienić system kanału.

Adwokat jeneralny Rau: Co pan sądził, gdy Temps ogłosił raport Rousseau?

Lesseps: Byłem mocno zdziwiony. Później rachowałem się ze zmianami, które Rousseau proponował.

Prezydent (ostro): Co to znaczy? Proszę mówić wyraźnie.

Lesseps: Wspomnieliśmy o propozycjach Rousseau w naszym sprawozdaniu.

Prezydent: Wiedzieliście już wówczas, że na ukończenie kanału potrzeba jeszcze lat dziesięciu. Ale nie powiedziano tego publiczności. Nikt nie byłby subskrybował. Naprzód obliczaliście koszty na 600 milionów, później na 1,200, później na 1,500. Układy z przedsiębiorcami opiewały na sumę 783 milionów; mimo tego w r. 1886-ym żądaliście tylko 600 milionów, wmawiając w łatwowiernych, że to wystarczy.

Po przerwie prezydujący wskazuje na to, że członkowie syndykatu z r. 1888 go niczego nie poręczali, co najwyżej koszty emisyjne pięciu milionów, otrzymali zaś jedenaście.

Lesseps: Przy emisji potrzeba wynagradzać wszelkie poparcie. Zwykle poświęcaliśmy na to 8 do 9% sumy subskrybowanej.

Prezydujący: Rzeczoznawcy utrzymują, że więcej niż 14%. Czy rada zarządzająca wiedziała o wszystkim, co pan czyniłeś? Pytanie to będzie ważnem zwłaszcza, gdy przyjdzie na stół kwestja 40 milionów, które panu były powierzone do dyskreccji. Jak sobie tłumaczyć wszystkie te olbrzymie opłaty komisowe? Jak rozumieć owe dwa miliony, które otrzymała *Société générale*, lub te, które otrzymał *Crédit Lyonnais*?

Lesseps: Wówczas instytucje te pożyczły nam wspaniałomyślnie 30 milionów, co nas uratowało przed likwidacją. Za te pożyczki żądano prowizji.

Prezydujący: Za co otrzymał trzy miliony pan Oberndorfer? Co ten pan za taką olbrzymią sumę uczynił dla kompanji?

Lesseps: Dał on nam ideę losów, zresztą jako pożyteczny bankier mógł nam szkodzić na giełdzie.

Prezydent: Powiedz mi pan, co znaczą znalezione czeki i kto był ich właścicielem?

Lesseps: Sądzę, że nie powinienem tego mówić.

Prezydujący: Leży to w pańskim interesie. Mów pan, wiemy przecież wszystko.

Lesseps (zwelekła długo): Jeżeli trybunał żąda koniecznie... (stanowczo): P. Bailhaut, minister robót publicznych, żądał odemnie miliona. Sumę tę miałem mu wypłacić w dwóch ratach; pierwszą w chwili wniesienia projektu losów do izby, drugą po przyjęciu; ponieważ projektu nie przyjęto, dałem tylko 375,000 fr. Dałem tę sumę zmuszony, jak się daje zegarek rabusiowi, spotkanemu w lesie.

Po tem zeznaniu powstaje tak ogólne wzruszenie, iż przewodniczący widzi się zmuszonym zamknąć seję do dnia następnego. X

Telegramy „Kurjera Warszawskiego“.

MOWA CAPRIVIEGO.

Berlin 12-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Komisja parlamentu dla projektu reformy wojskowej odbyła wczoraj pierwsze posiedzenie. Kanclerz Caprivi wygłosił dwugodzinna mowę, poświęconą rozbirowi ogólnego położenia politycznego i militarne go. Oświadczył on, że odnowienie potrójnego przymierza jest bardzo dla Niemiec pożądanem, wszakże nie jest dotąd niewatpliwem. „Rosja jest najpotężniejszym państwem militarnym w Europie. Siły trójprzymierza wynoszą o milion żołnierza mniej, aniżeli Francja i Rosja posiadają razem. W razie wojny Niemcy muszą prowadzić akcję zaczepną, która wymaga militarnej przewagi.“

EMISJA RENTY.

Wiedeń 12-go stycznia. (Tel. pr. K. W.) — Minister Steinbach zawarł umowę o emisję sześćdziesięciu milionów renty na zgromadzenie złota po kursie 92, tudzież o emisję obligacyj na konwersję pięcioprocentowych papierów kolejowych po kursie 94½.

ŚLUBY CYWILNE.

Budapeszt 12-go stycznia. (T. pr. K. W.) — W klubie liberalnym oświadczył prezes ministrów, Wekerle, w odpowiedzi na interpelację, iż rząd stoi nie wzruszenie przy swoim programie w sprawie zaprowadzenia obowiązkowych ślubów cywilnych i że wprowadzenie obyczaju praktykowanego w Hiszpanji, gdzie państwo poprzestaje na dopuszczeniu urzędnika cywilnego do udziału w akcie kościelnym, nie byłoby zgodnem z owym programem. Oświadczenie to wywołało żywą radość w klubie liberalnym.

GABINET FRANCUSKI.

Paryż 12-go stycznia. (Tel. pr. K. W.) — Admiral Reunier przyjął tekę marynarki. Gabinet gotowy. Ribot objaśni w izbie w krótkim oświadczeniu politykę rządu.

SPRAWA PANAMSKA.

Paryż 12-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Ustąpienie Loubeta z gabinetu okazało się koniecznem, skutkiem ogłoszonej przez *Petit Marseillais* rozmowy jego, w której usprawiedliwiał Rouvier. Burdeau ustępuje z powodu artykułów przychylnych dla kompanji, pisanych w r. 1887-ym.

Paryż 12-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Bailhaut zeznał przed sędzią śledczym, że ukrył on raport inżyniera Rousseau, ponieważ ówczesny minister finansów, Carnot, żądał tego. *Ajencia Havasa* w urzędowym komunikacie przeczy temu. Carnot wiedział to tylko, co Bailhaut radzie ministrów komunikował.

Paryż 12-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Sędzia śledczy przesłuchiwał już w niedzielę Freycineta w jego własnem mieszkaniu w sprawie pewnych dokumentów, tudzież użycia dwóch milionów franków. Freycinet przyznał się do użycia tych funduszy z kompanji panamskiej, zaręcza jednak, że poszły one na cele publiczne. Przesłuchiwani byli również Floquet i Clémenceau.

Paryż 12-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Ankieta parlamentarna zbada wszystkie emisje, układy z przedsiębiorcami budowy i syndykaty.

Paryż 12-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Cocarde dowodzi, że Bourgeois musi ustąpić, ponieważ był współpracownikiem Floqueta.

Paryż 12-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Położenie giełdy tutejszej rozpaczliwe.

Berlin 12-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Poseł niemiecki w Paryżu, hr. Münster, został podobno wezwany do Berlina dla złożenia poufnego raportu o położeniu rzeczy we Francji.

PROCES PANAMSKI.

Paryż 12-go stycznia. (Telegr. pryw. K. W.) — Na wczorajszem posiedzeniu sądowem członkowie rady zarządzającej bronili się spychaniem wszelkiej winy na osobistości polityczne. Fontane utrzymywał, że był tylko protokulistą. Prezydent Perivier powiada: „Nie był pan doradcą wszystkiego złego. Wiedział pan o tem, że potrzeba 1,800 milionów, chociaż mówiono tylko o 512-tu.“ Lesseps powtarza, iż Hertz otrzymał 600,000 franków, a Bailhaut 375,000. Fontane nie zna obdarowanych. Prezydujący oznajmia: Koszty osobiste pochłonęły 85 milionów. Do Eiffla powiada: Jesteś pan oskarżony o oszustwo i nadużycie zaufania. Eiffel potwierdza, że senator Hébrard otrzymał od niego 1,700,000 fr., wszakże na poczet innych interesów. Reinach był jego przybożnym finansistą. Następnie rozbiegano kwestje techniczne. Eiffel tłumaczył, dlaczego brał pieniądze na budowę szluz. Sam wiele ryzykował. Prezydujący: Dostarczyłeś pan za dwa miliony, a otrzymałeś dwaście milionów, później sześć. Eiffel utrzymuje, że otrzymał odszkodowanie. Rzeczoznawca stwierdza, że emisje wydały 1,434 milionów, z tego tylko 550 użyto na cele budowy. Eiffel zarobił na czysto 33 milionów.

FERMENT W SERBII.

Belgrad 12-go stycznia. (Tel. pr. K. W.) — W Semendri i Czaczaku przyszło do krwawej bójki pomiędzy członkami rozwiązanej a nowej rady miejskiej. W obu miastach zginęło po jednym policjancie. Porządek przywrócono.

CHOLERA.

Hamburg 12-go stycznia. (Tel. pr. K. W.) — Parowiec „Murciano“, przybyły z Nowego Orleanu, przywiózł dwóch cholerycznych na pokładzie.

ROKOSZ W ARGENTYNIE.

Londyn 12-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Z Buenos Ayres telegrafują: Rząd wysłał dwie łodzie działowe z wojskiem na pomoc wydelegowanemu do prowincji Corrientes w celach rozjemczych

Avellanedzie. Pięć tysięcy rokoszan zaatakowało wojsko gubernatora pod Santa Lucia.

Berlin 12-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Na wczorajszem posiedzeniu sejmu pruskiego minister oświaty Bosse oświadczył w sprawie zarządzonego świeżo ograniczenia nauki prywatnej języka polskiego w szkołach elementarnych Poznańskiego: Agitacja polska nie zmniejszyła się w Poznańskim, ale wzmocniła raczej. Rząd musi baczyć przede wszystkim na to, że Poznańskie jest prowincją pruską. Szkoły tamtejsze mają na celu przyswoić ludności znajomość języka urzędowego.

Berlin 12-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. War.) — W izbie deputowanych sejmu pruskiego podczas obrad nad projektem wyznaczenia dalszego pięciomilionowego kredytu na poprawę losu nauczycieli ludowych oświadczył minister oświaty, Bosse, że nie widzi pilnej potrzeby do wniesienia nowego projektu reformy szkół elementarnych po cofnięciu znanego projektu hr. Zedlitz, który okazał się niemożliwym.

Berlin 12-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Na Pomorzu z powodu zasp śnieżnych ruch na niektórych kolejach przerwany.

Madryt 12-go stycznia. (Tel. pr. K. W.) — Cesarzowa Elżbieta przybędzie *incognito* do Aranjuez dla widzenia się z królową Krystyną.

Berlin 12-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Ruble w gotówce **204 60** (wczoraj 205.30)
Ruble na dostawę **204 60** (wczoraj 205.25)

GIEŁDA.

Warszawa 12-go stycznia.

Dzisiejsze poranne szacowania berlińskie brzmiały co najmniej mniej pomyślnie, zapowiadały bowiem kursy 205 i 204.75, co się równa kursom 48.77½ i 48.85 bez kosztów, a otrzymane nadto depesze twierdziły, iż tendencja giełdy tamtejszej jest słabsza. Petersburg sygnalizował podobno podniesienie stopy dyskontowej, jak słyszeliśmy, o ½%. Nasze zebranie rozpoczęło obroty kursem 48.77½ (równia 205 m. bez kosztów) za Berlin wpłatowy, lecz podniosło tę cenę wobec powyższych taksacyj i zwiększonego pokupu waluty, do 48.85 (t. j. 204.75 m. za 100 rs.). Różnice tworzyły dziś 7½ kop. i 17½ kop. przy porównaniu wczorajszego kursu końcowego na korzyść Berlina. W dostawach robiono dziś dość dużo. Sprzedano dostawy z odbiorem stałym w końcu marca r. b. po 48.72½, 48.75 i 48.77½, w końcu lutego r. b. po 48.75 i w końcu b. m. po 48.72½, 48.75, 48.77½ i 48.80, a z odbiorem codziennym względnie do woli sprzedającego do końca marca r. b. po 48.65.

Waluty obce w średnim ruchu. Krótkim Berlinem obracano po 48.77½, 48.80, 48.82½ i 48.85, przeważnie jednak po kursie 48.80. Inne niemieckie krótkoterminowe miasta bankowe oddawano, jak notuje cedula, po 48.55. Londyn krótki, Paryż krótki i Wiedeń krótki bez obrotów.

Wartość walut nie notowanych urzędownie: przekazy krótkie na Londyn 9.89½, na Paryż 39.75 i na Wiedeń 82.65.

W papierach obrotu średnie, przy tendencji bez zmian. Żądano za listy likwidacyjne po 99.40 i 99.20, względnie do wielkości odcinków, przy poszukiwaniu po 99.10 i po 98.90. Pożyczki wschodnie w zafiarowaniu po 102.35 II-ej em. i po 103.35 III-ej em., a nabyto kilka tysięcy II-ej em. po 102. Ceniono po 246 pożyczki premjowe ruskie z r. 1864 I-ej em., po 222.50 premjówki z r. 1866 II-ej em. i po 193 listy premjowe szlacheckie, których kupiono kilkanaście sztuk po 192.50 i 192.75. Pożyczki wewnętrzne 4% z r. 1887-go I-ej serji ceniono po 95.50 i po 95.20 trzy pozostałe serje, a nabyto kilka tys. rubli I-ej serji po 95.35.

Listy zastawne ziemskie 5%, starano się umieścić po 102.35 I-ej ser. i po 102.25 cztery następne serje, a umieszczono kilkanaście tys. najmłodszej serji po 102. Listy zastawne 5% m. Warszawy ofiarowano po 102.50 I-ej i II-ej serji, po 102.40 III-ej i IV-ej ser. i po 101.75 V-ej i VI-ej ser., a wzięto kilkatisięcy IV-ej serji po 102, oraz kilkanaście tysięcy ostatniej serji po 101.55 i po 101.60.

Obligacyj 5% kanalizacyjnych m. Warszawy kupiono kilka tys. w sztukach drobnych po 100.70.

Godzina 12. Usposobienie dla walut obcych mocne, wyczekujące.

Nieurzędowe kursy żądano: za Berlin krótki 48.90, za Londyn krótki 9.89½, za Paryż krótki 39.70 i za Wiedeń krótki 82.65 W. O.

Okowita. Cena dystylatorów. Wiadro 100% rs. 10.99½ do rs. 11.56 netto. Wiadro 78% rs. 8.75 do rs. 8.80 — 2%. Dowozy i zapasy dostateczne. Usposobienie słabsze. Cena warsz. Tow. ocz. i sprzed. spirytusu rs. 11.25 za 100%.

Sprawozdania z targów

Targ zbożowy na placu Witkowskiego w dniu 12-ym stycznia. — Przy ogólnie niezdecydowanej tendencji i dostawach mniejszych, za pszenicę osiągnęto 6.15 do 6.17 1/2 kop. za białą, 6.05 do 6.10 za psstrą. Wyborową wcale się nie zajmowano. Żyta dostarczono 800 korey, za wyborowe płacono 4.85 do 5 rs., średnie 4.50 do 4.75, ordynaryjne bez ruchu. Wyjątkowo piękne ziarno nawet na dostawy dla wojska po 5 rs. 5 nabywano. Owsa dowóz wynosił 300 korey, sprzedawano po 2.90 do 3.25, stosownie do gatunku. Jęczmienia ofiarowano 100 korey, nabywów nie było.

Gdańsk 10-go stycznia. — Pszenica krajowa miała dziś tendencję spokojną, przy cenach bez zmiany. Towar tranzytowy spokojnie, bez zmiany. Płacono za polską tranzyt dołrę psstrą cokolwiek obniżoną 772 gr. 125 m., dobrze psstrą 772 gr. 125 m., jasno psstrą 758 gr. 127 m., 777 gr. 130 m., wysoko psstrą chuda 740 gr. 124 m., wysoko psstrą szkista 783 gr. 128 gr. 132 m., za ruską tranzyt girę 724 gr. 117 m., za tonne. Terminy tranzytu: na kwiecień-maj 130 1/2 m., w zaofiarowaniu, 130 m., w poszukiwaniu, na maj-czerwiec 131 1/2 m., w zaofiarowaniu, 131 m., w poszukiwaniu; na czerwiec-lipiec 134 m., w zaofiarowaniu, 133 m., w poszukiwaniu. Cena regulacyjna tranzytowej 127 m. Żyto bez zmiany. Płacono za polskie tranzyty 738 gr., 744 gr. 101 m. Wszystko za 714 gr. i tonne. Terminy: na kwiecień-maj dołno-polskie 104 m., w zaofiarowaniu, 103 m., w poszukiwaniu, na maj-czerwiec dołno-polskie 104 m., w zaofiarowaniu, 105 m., w poszukiwaniu. Cena regulacyjna dołno-polskiego 101 m. Jęczmień targowany ruskim tranzytem 65 1/2 gr. 91 m., za tonne. Groch polski tranzyt średni 98 m., za tonne płacono. Konieczna nasenna czerwona 56 m., 55 m., 60 m., 62 m., 64 m., za 50 kilogramów targowano. Spirytus nie podlegający cłu w towarze gotowym 49 m. płacono, na styczeń-marzec 49 1/2 m., w poszukiwaniu; podlegający cłu w towarze gotowym 29 m., w poszukiwaniu; na styczeń-marzec 29 m., w poszukiwaniu. Dla cukru w Gdańsku tendencja słaba, a w Magdeburgu o spala. Kurs w Gdańsku 205.65 mar. za 100 rs.

Wełna. W ostatnich dniach ubiegłego tygodnia dokonano następujących transakcji w handlu wełną, na tutejszym rynku: kupiec z miasta Łodzi zakupił około 395 pudów wełny średniej po 69 talar., do Białegostoku zaś 319 pudów wełny włoskiej po 64 talary; około 350 pudów wełny średniej i cienkiej po 70 i 74 tal. do Sonau; dla tutejszego kupca wełny litewskiej około 100 pudów po rs. 19.50 za pud. Podobno sprzedano około 200 centn. wełny ordynarnej, zbieranej po wsiach w okolicy Nasielska, po 68 tal. — W ostatnich czasach sprzedali kupcy tutejsi około 450 centn. wełny w lepszych gatunkach po 78 tal. i 80 tal. do Kalisza; do Łodzi zakupiono 850 pudów wełny po 77 tal.; do Tomaszowa około 250 pudów wełny średniej i grubej, pochodzącej od spekulantów z Ciechanowa, po 69 tal. W handlu wełną ruch obecnie jest dość żywy; poszukiwane są wełny średnie i grube. Wełny wysoko-cienkie i cienkie nie mają dotychczas nabywców.

Wydóz zboża z Rosji wynosił w tygodniach kończących się w dniach:

	17 grudnia 1892 r.	10 grudnia 1892 r.	20 grudnia 1891 r.
Pszenicy . . .	175,800	167,000	129,000
Żyta . . .	34,800	30,200	52,800
Jęczmienia . .	144,800	52,900	48,330
Owsa . . .	56,700	31,800	154,750
Kukurydzy . .	59,800	20,200	42,450

— „Tygodnik ilustrowany” rozpoczął z 1-ym numerem druk najnowszego utworu

Henr. Sienkiewicza

p. t. „Pójdźmy za nim!”, z ilustracjami **Juljana Maszyńskiego**. W bezpłatnym dodatku powieściowym daje „Tygodnik” najświeższy, wielce zajmujący romans węgierski **Kolomana Mikszath** p. t. „**Gólkba w klatce**”.

Cena „Tygodnika ilustrowanego” w Warszawie: kwartalnie rs. 2, z przesyłką pocztową kwartalnie rs. 3. Dla opłacających prenumeratę roczną z góry ustępują się **Dziela Fredry ojca** (12 ozd. tomów) za rs. 8 i **Dziela Fredry syna** (4 tomy) za rs. 2, (zamiast ceny księgarskiej rs. 24 i rs. 4).

57r

W ogrzewanym Cyrku

przy ulicy Ordynackiej

Cyrk Ernesto Ciniselli

Dziś wielkie świetne przedstawienie z udziałem całego towarzystwa oraz oryginalnego **Neapolitańskiego** kwintetu Gramagna. Występ wszystkich nowozaangażowanych artystów i baletu. Szczegóły w afiszach.

56r

— Dr **Grodzki** leczy choroby sekretne oraz niemoc wskutek tychże. Śliska nr 7

29

A. RALLET & Comp.

Mydła toaletowe, Woda Kolońska, Kwiatowa, Perfumy, Pudry itp. wyroby **fabryki Rallet** sprzedają się we wszystkich sklepach z perfumerją.

40

HERBATA

firmy **Piotra Botkina Synów** od rs. 1.40 do 3.00 za funt, sprzedaje się **tylko w kantorze Łapińskiego: Królewska 49.**

39

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY F. IDZIKOWSKIEGO Plac Teatralny 11 (od 10—7).

Specjalność: sztuczne zęby w o:rawie złotej lub skombinowanej ze złota i kauczuku. Plombowanie zębów złotem itd. Od 1 1/2—2 1/2 bezbolesne wyjmowanie zębów w asystencji lekarza, przy zastawianiu gazu rozweselającego i kokainy. Godzina 6—7 zarezerwowana jest dla nauczycieli i nauczycielek pragnących korzystać z czynionego im 25 procentowego ustępstwa we wszystkich czynnościach denty-stycznych.

60r

ZEGARKI

fabr. Patek Philippe et Comp., Ls Audemars, J. J. Badollet, Mermod Freres, Robert Brandt, poleca **JAN LAUTERBACH** zegarmistrz **Marszałkowska 143.**
NOWOŚĆ: zegarki spadochronne.

4573

5% Pożyczka Premjowa I-ej Emisji
asekurację od losowania **2 (14) stycznia 1893**
roku przyjmuje dom bankierski

Maurycy Nelken i S-ka

Krakowskie-Przedmieście nr 31

Tabelki losowań kantor wydaje bezpłatnie. 1721r

R. MOCHOROWSKI,

komisjoner z Włocławka, który mieszkał w hotelu Kupieckim, obecnie mieszka w hotelu Drezdeńskim.

LECZNICA

chorób zębów i jamy ustnej

Marszałkowska 109,

przyjmują doktorowie i dentyści od godz. 10—6-ej.
Ciężko chorzy mogą się umieścić w Lecznicy. 132

Szanowni Sandomierzanie!

Opuściwszy Sandomierz bez możności złożenia wizyt pożegnanych Szanownym Obywatelom z którymi łączyły mnie stosunki handlowe i towarzyskie—składam niniejszem serdeczne podziękowania za doznane względy i życzliwość podczas tyloletniego mego pobytu w Sandomierzu.

Z wysokim poważaniem

Maurycy Eiger,

139

Złota 44.

4239 Farby Emaljowe, któremi można malować na terrakocie, drzewie, metalu, szkłe, meblach itp. po wykończeniu trwałe, oraz wzory otrzymał i poleca w kompletach i pojedynczo Skład Papieru i Przyborów Malarskich **st. Winiarskiego**. Nowy. Świat 53, w Warszawie. (Wzory są do przejrzenia).

Wykaz

wynagrodzeń wypłaconych w miesiącu listopadzie 1892 roku przez Warszawską Jeneralną Reprezentację Towarzystwa Ubezpieczeń „Jakor”, za szkody zrządzone przez pożary w Królestwie Polskiem i Kraju Północno-Zachodnim.

1. Ubezpieczenia rolne.

A) Królestwo Polskie.

	Rs.	Kop.
Michelis Aleksander, Łuszczewek, powiat Bloński	4,972	54
Wilezyński Maurycy, Waganice, powiat Nieszawski	124	50
Zieliński Władysław, Chodorążek, pow. Lipnowski	1,757	—
Bielicka Franciszka, Grabowo Dolne pow. Garwoliński	1,110	—
Chrzanowski Bronisław, Tuczapy, pow. Hrubieszowski	3,390	—
Makomski Antoni, Jarczów, powiat Tomaszowski	8,530	23
Głogowski Józef, Łukówek, powiat Chełmski	102	85
Karzo-Siedlewski Aleksander, Karolinów, pow. Opoczyński	435	33
SS-wie Karola Wielowiejskiego, Niemojewice, pow. Opoczyński	43	86
Fabryka Bliżyn, Bliżyn, pow. Koński	207	20
Zalewska Antonina, Sieradowice, powiat Kielecki	4,537	20

Rożyński Michał, Boszczynek, pow. Pinczowski	871	11
Jaraczewska Karolina, Drochlin, powiat Włoszczowski	149	64
Hr. Gustaw Damski, Obiechów, powiat Włoszczowski	101	49
Cheliński Franciszek, Antoninów, pow. Jędrzejowski	712	76
Trabczyński Kajetan, Woźniki, pow. Sieradzki	1,958	48
Nowosielski Antoni, Solca, pow. Olkusi	867	60
Nasierowska Eugenia, Witaszewicki, pow. Łęczycki	1,630	80
Aleksandrowicz Fiszel, Kacprów, powiat Piotrkowski	937	50
Golembowski Bolesław, Biała Szlachcka, pow. N.-Radomski	3,253	63

B) Kraj Północno-Zachodni.

Billewicz Tomasz, Stofaniszki, pow. Szawelski	7,630	—
Kontrym Urszula, Wiegiany, powiat Rosieński	100	—

Łącznie . . . 43,423 72

Członek Komitetu Nadzorczoego,
M. Glinka.

II. Ubezpieczenia fabryczne i mieiskie.

A) Królestwo Polskie.

Nowiński Paweł, Łuków	3,349	49
Goldman Simon, Łódź	403	55
Bagon M., Łódź	75	—
Żarski Wolf, Kobieli Małe, powiat N.-Radomski	1,667	45
Tow. Akc. „Zawiercie”, Zawiercie powiat Bendziński	40	95

B) Kraj Północno-Zachodni.

Kaplan Perec, Mińsk	475	—
Poźniak Ieko, Mir, powiat Nowogródzki	903	—
Rabinowicz Szlama, Mir, powiat Nowogródzki	490	—
Lewin Wulf, Mir, powiat Nowogródzki	1,960	—
Rabinowicz Izrael, Mir, pow. Nowogródzki	588	—
Żelikowski Aron, Mir, pow. Nowogródzki	540	—
Tiktńska Tauba, Mir, powiat Nowogródzki	980	—
Słonimski Izrael, Mir, powiat Nowogródzki	1,078	—
Agafonow Włodzimierz, Mir, powiat Nowogródzki	650	—
Żuk Lejba, Mir, pow. Nowogródzki	1,751	—
Lewin Izrael, Mir, powiat Nowogródzki	450	—
Trubkowicz Hirs, Mir, powiat Nowogródzki	290	—
Aleksandrowa Tatiana, Mozyr	4,296	—
Smoleński Ajzyk, Mozyr	8,762	—
Rawikowicz Mejer, Mozyr	396	—
SS-wie Gabrylowicza, Rosieny	35	—
Syrkin Lejzor, Grodno	700	—
Bregman Lejba, Indura, powiat Grodzieński	722	36
Boczkow Konstanty, Wietka, powiat Homelski	972	—
Jasieński Konstanty, Wietka, powiat Homelski	2,020	—
Kalabuchowa Wasilisa, Wietka, powiat Homelski	1,487	—
Ratner Hirs, Wietka, powiat Homelski	1,186	—
Fabrykant Giler, Wietka, powiat Homelski	395	—
Cyrkin A., Wietka, powiat Homelski	1,059	—
Amitin Wigdor, Wietka, powiat Homelski	1,447	—
Amitin E., Wietka, powiat Homelski	2,413	—
Tabakin Hana, Wietka, powiat Homelski	1,845	—
Solowiejczyk Jankiel, Wietka, powiat Homelski	56	—
Herman Henryk, Wietka, powiat Homelski	24	50

Łącznie . . . 43,507 30

Ogółem wypłacono w miesiącu listopadzie 1892 r. 86,931 02

Warszawa, d. 31 grudnia 1892 roku.

Generalny Reprezentant

Towarzystwa Ubezpieczeń „Jakor”

59r

w z. Ks. W. K. Woroniecki.

4 CZYSTA 4.

Gazy jedwabne
Crêpe de chine
Jedwabie
Plusze, Aksamity
Wełny jasne

gładkie i fantazyjne we wszystkich kolorach.

od kop. 90, we wszystkich kolorach.

na suknie balowe od najtańszych, we wszystkich kolorach.

we wszystkich kolorach.

na suknie wieczorkowe, gładkie i fant., od kop. 55.

POLECA

46

M. WIECKOWSKI,

Nadszedł nowy transport Wełn kostiumowych.

4 CZYSTA 4.

Kurs giełdy warszawskiej.
 Dnia 12 stycznia 1893 r.

Weksle.	Żąd.	Plac.
Berlin 100 mar. z krót. term.	—	—
Londyn 1 funt ster.	—	—
Paryż 100 franków	—	—
Wiedeń 100 guld.	—	—
Papiery publiczne:		
5% Listy zast. z r. 1869 duże	102,35	—
małe	—	—
Listy zast. m. Warsz. serji I	102,50	—
II	102,0	—
III	102,40	—
IV	102,40	—
V	101,75	—
VI	101,75	—
Listy zast. m. Łodzi serji I-ej	—	—
4% Listy likwidacyjne duże	99,40	99,10
małe	99,20	98,90
Bilety Banku Oes. ser. I, II i III	—	—
Ros. Poż. Premjowa z r. 1864	—	—
1866	—	—
I Pożyczka wschodnia rs. 100	—	—
II	100	102,35
III	100	103,35
4% nowa pożyczka	95,20	—
Listy wileńskie długotermin.	—	—
Akcje i obligacje:		
Obligacje miasta Warszawy	—	—
Akcje dr. żel. warsz.-w. rs. 100	—	—
Akcje dr. żel. warsz.-b. rs. 100	—	—
Akcje dr. żel. warsz.-terespol.	—	—
Akcje dr. żel. fabr.-łódzkiej	—	—
Akcje Banku handl. warsz.	—	—

Wartość kuponu:

(po potrąceniu podatku skarbowego)
 Od Listów zas. ziemskich 5% kop. 26¹
 Od Listów zast. m. Warszawy kop. 133³
 Od Listów zast. m. Łodzi kop. 93⁷
 Od Listów likwidacyjnych kop. 43¹
 Od Obligów m. Warszawy 117⁴

Targi

NA PLACU WITKOWSKIEGO
 Dnia 12 stycznia 1893 r.

	Pud.	Korzo-
	od	do
	Kopie	je
	ok	k
Pszemica 242 sm. i ord.	—	—
„ pstra i dobra	—	605 610
„ biała	—	615 617
„ wyborowa	—	—
Żyto wyborowe 232 funt.	—	485 500
„ średnie	—	460 475
„ wadliwe	—	—
Jęczmień 2 i 4 rzęd. 202 f.	—	—
Owies	—	142 f.
Gryka	—	202 f.
Rzepak letni	—	—
„ zimowy 212 funt.	—	—
Rzepak rapos. zim. 212 f.	—	—
Grzech polny 262 funt.	—	—
Kasza gryczana	—	—
Kasza jaglana	—	—
Siana pud.	—	—
Słomy pud.	—	—

Lekcje Tańców

udziela u siebie i w domach prywatnych,
 przez cały karnawał.

Kompleta w Poniedziałki, Środy i Piątki
 od godz. 8-ej wieczór.

Dla młodzieży kształcącej się ustępstwo 25%.

Art. Bal. Teatr. Rząd. K. Kamiński,
 77R Królewska 1, mieszkania 5.

Celem powiększenia znacznego interesu
 fabrycznego w Warszawie, bez konkurencji
 istniejącego, poszukuje się
 czynnego lub cichego

WSPÓLNIKA

z kapitałem około 100.000 rs. Oferty w języku
 niemieckim pod lit. W. 241, adres.
 do Biura Ogłoszeń Rajchmana i Spółki,
 Warszawa, Senatorska 26. 75R

Magazyn Kapeluszy

„RAUL”

Niecała Nr 1, dom Hr. Krasińskiego.

poleca wielki wybór:

Chapeaux—claque (składane) i Cylindrowe
 własnego wyrobu, jak również oryginalne zagraniczne.

Uwaga. W dniach 3 i 4 Maskarad, magazyn będzie otwarty od godz. 2-ej
 po południu do godz. 9 wieczorem.
 Ceny niskie stałe. 81R

Raul,

Niecała Nr 1.

Wyroby bawełniane:

Madopolam, Szyrtyn, Kreton, Webka,
 Dymka, Brylantyna, Batyst, Wiktorja,
 Nansu, Kreas, Barchan, Pika w sztukach
 i 1/2 sztukach, fabryki Heintzla
 i Sawery Morozowa,
 poleca:

Główny Skład Jarosławskich i
 Kostromskich Płócien

Moskiewski Magazyn
 Bielańska 7. 27

Fabryka Wyrobów Metalowych

pod firmą
„Ch. Zuckerwaar i Syn”
 przy ulicy Łuckiej pod Nr 38—1039,
 w domu własnym,
 poleca specjalne swoje znane wyroby,
 które fabrykuje od roku 1850.
 Telefon Nr 439. 49

Sprzedają się złote i srebrne
Pierścionki, Kolczyki, Broszki, Bransoletki
 etc. z paryżskimi sztucznymi brylantami, które
 ze szlifowaniem, ogniem i grą kolorów nie
 ustępują prawdziwym, o czym można
 się przekonać nauce w kantorze fabryki
„Paryzka Kompanja”
 w Warszawie, Biała Nr 10.—Ilustrowane
 katalogi wysyłają się za 50 kop. 6

Słynna na całym świecie
POMADKA DO CZYSZCZENIA METALI
 z „Helmem”.

jest **wyłącznym** naszym wyrobem. Pudełko
 z innemi helmami i nie posiadające naszej
 firmy, należy uważać za naśladowictwa
 bez wartości.

Sprzedaż przy Składzie Naczyni kuchennych
 i Wyzymaczek, p. Adama Kempin-
 skiego, 89r

Senatorska Nr 22,
 róg Bielańskiej.

Adalbert Vogt & Comp., Berlin.

E. HERSE

Pracownia Sukien Damskich

w Kijowie,

Potrzuje zaraz:

5 panien zdolnych do staników,

4 panny zdolne do spódnic.

2 panny zdolne do rękawów.

Bliższych wiadomości udzieli

E. HERSE.

Senatorska 10.

OSTRYGI

HOLENDERSKIE

nadchodzą codziennie

do Handlu Win i Delikatesów

Ant. Stępkowskiego,

Wierzbowa Nr 9. 14r

Dostać można we wszystkich znaczniejszych
 księgarniach

Kartki z życia kobiety

przez

ESTEJE.

Powieść odznaczona zaszczytnie na konkur-
 sie „Kurjera Warszawskiego”, z 53 ilustra-
 cjami w tekście Czesława Jankowskiego.
 Cena rs. 2, z przesyłką pocztową 2,20.

Skład główny w księgarni nakłado-
 wej S. Lewentala, Nowy-Swiat Nr 41

DO SKŁADU 2r

Stanisława Baumann

przy ulicy Elektoralnej Nr 7,

naprzeciw Banku,

nadchodzą ciągle wielkie transporty

Cementu Portland

z fabryk niemieckich i krajowych:

Cegły i Gliny ogniotrwałej,

Węgla kowalskich angielskich,

Tektury smołcowej,

Stali Resorowej Angielskiej.

Magazyn Mebli

ZAŁĘSKIEGO i S-ki

w WARSZAWIE,

137. Marszałkowska 137,

posiada na składzie wielki wybór me-
 bli wykwintnych i skromnych. Podej-
 muje się urządzeń apartamentów, po-
 dług rysunków. Dział dekoracyjno-ta-
 picerski. Wynajem mebli mało uży-
 wanych. 1429r

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 8 (20) Stycznia 1893 r., o g. 11-ej przed poł., odbędzie się w sali licyta-
 cyjnej Magistratu m. Warszawy licytacja in plus przez opieczetowane deklaracje

na sprzedaż starego surowca, żelaza, blachy
 i innych przedmiotów, znajdujących się na sta-
 cji pomp nowego wodociągu przy ulicy Czer-
 niakowskiej, od summy rs. 1,010 kop. 41.

Warunki licytacyjne i wykaz szacunkowy, mogą być przejrane w Wydziale Admi-
 nistracyjnym Magistratu, szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklar-
 acji, wydrukowane zostały w Dzienniku Warszawskim i w Gazecie Policyjnej. 184r

Dwa pokoje (sypialny, gabinet),
 z przedpokojem, przyzwoicie ume-
 blowane, z pianinem lub fortepianem, usłu-
 gą, opalem, na dwa tygodnie w połowie sty-
 cznia potrzebne.—Oferty: Księgarnia Gura-
 nowskiego. Senatorska 32. 65

Maszyny do szycia

„Singer,”

„Wheller & Wilson”

uznane za najlepsze, z gwarancją,
 na rozpłaty tygodniowe po rs. 1.

Juljan Berg,

Mazowiecka 16. 6R

Kassa Zaliczkowa

KAUCJONOWANA,

przy ulicy Długiej Nr 25,

udziela zaliczki możliwie największe
 na umiarkowany procent. Przy muje
 na zastaw: kosztowności, towary, gar-
 derobe, futra i fortepiany. Biuro
 otwarte od godziny 9-ej zrana do 4-ej
 po południu. 54

Towarzystwo Łódzkich Cyklistów.

W Piątek dnia 13-go b. m.

ZABAWA NA ŁODZIE z fajerwerkami,

Początek koncertu o godzinie 7^{1/2}, wieczorem.

Wejście kop. 40. Bilety sezonowe mają znaczenia.

ZARZĄD.

Rzeźnia nierogaczyny na wywóz

pod firmą

MARRIOTT et SELIGMANN

w LIBAWIE (Kurlandja),

kupuje większe partie żywej nierogaczyny.

Uprasza się o wysłanie ofert i zapytań pod powyższym adresem.

10

FABRYKA RĘKAWICZEK

F. SCHLAGERA,

egzystujący od 1866 roku

przy ulicy Nowy-Swiat № 51, róg Wareckiej,

otrzymał na karnawał wielki transport Wachlarzy najmodniejszych od 30 kop. oraz poleca Bieliznę męską, odznaczającą się dobrym krojem i trwałością; Krawaty w najświeższych fasonach, Wyroby skórzanego, Spinki, Cachenez, Perfumy z różnych fabryk i wielki wybór Parasoli męskich i damskich.

Ceny przystępne.

7

WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ

Odlewów budowlanych, kuchennych, piecowych i innych

Fabryki Wojciechów w Szczecnie,

powierzoną została

Józefowi Lichtenbaum,

Marszałkowska № 91.

29

220 numerów od 1 rs. i drożej na dobę,

HOTEL METROPOL,

MOSKWA, Plac Teatralny.

Pierwszorządny, największy hotel w stolicy, znajduje się w samym środku miasta. Możliwe udogodnienia dla pp. podróżujących.

UWAGA. Ponieważ dorożkarzom nie daje się na piwo, przez Zarząd hotelu, uprzedzamy prosi nie zwracać uwagi na słowa dorożkarzy, dotyczące się hotelu.

1483r

Nauka i wychowanie.

Artystyczno-rzemieślnicza szkoła żeńska. Jadwigi Przeworskiej, Niecała № 10, nagrodzona medalami w Warszawie i Petersburgu, za najlepsze wykłady rzemiosł i najzgrabniejszą kroj. Uczennice szybko odnoszą korzyści. Ceny przystępne. Pensjonarki przyjmują się. Filja: Łódź, Zielona 5. 42149

Adres pierwszorzędnego biura nauczycielskiego. Zaleski, Mazowiecka 16, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 86r

Buchalterji wyucza upoważniony przez władzę nauczyciel specjalista Rogulski, autor metody listownej. Erywańska 8. 327

Buchalterji wyucza szybko nauczyciel specjalista, autor „Buchalterji popularnej”, Gustaw Chwat, Niecała 4. 704

Cecylja Puczkowska, fortepianistka z celującym dyplomem Konserwatorium, udziela lekcji muzyki. Chmielna 47, zrana od 10-jej do 12-jej. 675

Francuzka konwersacja oraz lekcje. Wspólna 32-14, od 11-1-jej. 548

Francuzka dyplomowana poszukuje lekcji. Śliska 6, m. 4. 744

Korepetytor-filolog potrzebny dla trzecio-klasisty, jedna godzina dziennie, 6 rubli miesięcznie. Wiadomość: Krakowskie-Przedmieście 40, skład broni. 1090

Konwersacja francuzka, niemiecka 2 rs., angielska 3 Miodowa, oficyna 25. 444

Lecyj muzyki udzielam za przystępną ceną. Chmielna 70, m. 1. 443

Młoda osoba, z patentem gimnazjalnym poszukuje lekcji, korepetycji, demi-plac, lub miejsca stałego w Warszawie. Hoża № 52, mieszkanie 12. 1154

Nauczycielka ze świadectwem konserwatorium, uczennica prof. Michałowskiego poszukuje lekcji lub akompaniamentu w rannych godzinach, warunki przystępne. Oferty przyjmuje Kurjer pod „Pianistka.” 820

Oficer H. Kunicki przygotowuje do egzaminów na uzyskanie praw wolnowstępujących i do korpusu kadetów. Krucza 12. 42543

Potrzebna paryżanka do konwersacji na godzinę. Nowolipki № 11, m. 1, zapytać się szwajcara. 763

Potrzebny korepetytor do miasta gubernialnego na prowincję. Wiadomość: kantor „Kraju,” Niecała 8. 892

Potrzebna rodowita ruszka na kilka godzin dziennie. Ulica Królewska № 43, m. 7. Zastac można od 10-jej do 11-jej. 767

Poszukuje lekcji muzyki w zamian za udzielenie lekcji języków nowożytnych. Oferty w kantorze Knrjera pod S. S. 19. 102r

Potrzebna nauczycielka z dobrą rekomendacją, do starszych dziewczyn, pensji rs. 120. Wiadomość w sklepie rękawiczniczym, Szpitalna 4. Wasniewski. 134r

Potrzebna jest osoba, udzielająca lekcje języka francuzkiego. Aleje Jerozolimskie № 37, m. 20, od 3-5. 1071

Pani z gimnazjalnym patentem i muzyką potrzebną zaraz na wyjazd. Elektoralna № 3, m. 8, od godz. 12-jej do 2-jej. 1084

Potrzebna nauczycielka do udzielania korepetycji, francuzkiego, niemieckiego, muzyki, uczennicy 2-jej klasy gimn., za pokój z osobnym wejściem. Marszałkowska 61, mieszkanie 2. 1100

Potrzebna wykształcona angielska na przechodnią. Daniłowiczowska № 8, m. 22, od 6-7 wieczorem. 1099

Potrzebna niemka wykształcona. Chmielna 44, mieszka 4, od 3-5-jej. 1101

Potrzebna jest osoba, do wspólnej nauki retuszowania posito i negatio. Chmielna № 68, m. 6, od godz. 1-3. 680

profesor konserwatorium udziela lekcje gry fortepianowej u siebie i na mieście, także przysposabia do konser. Nowy-Swiat № 4, m. 25. 1093

Stancja dla uczni gimnazjum, z rodzicielską opieką—z zajęciem się pomieszczeniem w gimnazjum. Królewska № 31, m. 18. 859

Student uniwersytetu, posiadający grntotwne język ruski, matematykę, poszukuje lekcji lub korepetycji. Aleje Jerozolimskie 43, mieszka 7. 132r

Student uniwersytetu, doświadczony korepetytor, poszukuje lekcji lub korepetycji. Hortensja 5, m. 21, osobiście od 5-7 w. 101r

Student uniwersytetu poszukuje lekcji lub korepetycji. Nowo-Wielka 13, m. 2. 133r

Szkoła kroju Skwareckiej, wykład najpiękniejszym systemem Worth'a. Uczennice praktykują na materiale zakładowym. Plac św. Aleksandra № 14. 1160

Uczeń ostatniego kursu szkoły handlowej im. Kronenberga, z gimnazjalnym wykształceniem, przysposabia do teje i do innych szkół. Oferty pod „W. W.” przyjmuje Kurjer. 1069

Uczennica konserwatorium lipskiego poszukuje lekcji muzyki. Dowiedzieć się: Zamek Królewski, u W-nych Laszczenko. 1058

W szkole troieblowskiej Marji Chelmońskiej, Ciepia 5, zajęcia już się rozpoczęły. 1131

Zaraz potrzebny korepetytor na prowincję, na jeden miesiąc. Pensja 30 rs. Wiadomość: Nowy-Swiat 4, m. 2, od 3-5. 1134

Zakład troieblowski Zofji Garbowskiej, Zielna 11. Zapis dzieci i osób dorosłych codziennie do godziny 4-jej. 1172

Doniesienia osobiste.

Dla „Festina lente” № 494 list wysłany do poste-restante. 1095

Kawaler, katolik, lat 30, bogobojnego i najpożądniejszego charakteru, przystojny i okazy, wspaniałego i korzystnego fachu, pragnie wstąpić w związek małżeński z panną lub wdową. Oferty poste-restante Warszawa dla „Szlachcica 30.” 994

Młody katolik, lat 33, brunet, średniego wzrostu, inteligentny, obywatel, posiadający rs. 8,000, poszukuje w celu matrymonialnym panny lub wdowy do lat 35, katolickiej lub ewangelickiej, posażnej. Adresować poste-restante Warszawa dla „Zbigniewa.” O wysłaniu listu zawiadomić w Kurjerze. 1041

„Nr. 1611” ma list na pocztę. 1062

Trzeźwo myśląca ma list poste-restante za okazaniem kwitu Kurjera. 1138

KSIĘGARNIA

TEODORA PAPROCKIEGO i S-ki

w Warszawie, Nowy-Swiat № 41,

poloca następujące nowe dzieła, własnym nakładem wydane:

Amicis Edmund de. Ze szkoły i z domu. Przełożyła z włos. Marja z Siemiradzkiej Obrąbska, rs. 1 kop. 50.

Beecher-Stowe. Podjadki szczęścia rodzinnego. Opowiadanie. Z przedmową Estei, k. 75.

Bełcikowski Adam. Ks. Stanisława Grochowskiego żywot i pisma. Studium literackie, rs. 1 kop. 80.

Bert Paweł. Początkowa nauka przyrody dla młodzieży. Przełożyli J. J. Boguski i Adolf Dygasiński Z 520 drzeworytami w tekście, rs. 1 kop. 80.

Bleibtreu Karol. Napoleon, Studium historyczne. Spiszczył Adam Nowicki, rs. 1 k. 50.

Buchanan Robert. W chwilę po śmierci. Wędrowka w kraje nieznane. Przełożył z ang. Anatol Krzyżanowski, kop. 50.

Choiński-Jeske T. W piętach. Powieść, rs. 1 kop. 50.

Dąbrowski Ignacy. Śmierć. Studium, rs. 1 kop. 20.

Dygasiński Adolf. Garstka. Zbiór nowel, obrazków i studjów, rs. 1 kop. 50.

Gliniński Kazimierz. Spłątane nici. Szkice i obrazki, rs. 1 kop. 50.

Haasson Ola. Szkice literackie. Młoda Skandynawia, kop. 75.

Haufe E. d-r. Dziecko i rodzina. Wskazówki kształcenia domowego dla matek, rs. 1

Heilpern M. Tajemnice przyrody. Cz. II. Jak żyją rośliny, jak się odżywiają, rosną, rozmnażają i poruszają, rs. 2.

Historja naturalna w obrazach. Cz. II. Botanika i mineralogja w 269 kolorowych obrazkach, z tekstem Feliksa Wermińskiego. Wydanie wspaniałe, złożone z 25 chromolitografowanych tablic. W oprawie rs. 4.

Kornig Th. d-r. Jak się obchodzić z nerwowymi? kop. 60.

Krzemiński Stanisław. Krzysztof Kolumb. Przypomnienie życia i zasług, kop. 50.

Rętkowski St. M. Z pomiędzy ludzi. Szkice z natury, rs. 1 kop. 20.

Schopenhauer A. Sztuka prowadzenia sporów, kop. 40.

Sewer. W sieniu i w słońcu. Obrazki, rs. 1 kop. 60.

Stuart Phelps Elżbieta i Ward Herbert D. Powstań. Powieść hist. z czasów Jezusa Chrystusa, rs. 1 kop. 35.

Szebekówna Józefa. Życie szczyfowe. Powieść rs. 1.

Tajemnice magji i spirytyzmu w świetle nauki. Opracował F. J., rs. 1 kop. 20.

Treadwell F. P. i d-r V. Meyer. Tablice do analizy jakościowej, rs. 2.

Verne J. Bez powrotu. Przeł. z fran. Julja Zaleska, kop. 80.

Veron Eugeniusz. Estetyka. Przełożył z francuzkiego A. Lange, rs. 3.

Zaleska Anna. Dobre dzieci. Zbiór powiastek, z licznymi oryg. rysunkami J. Pankiewicz, rs. 2.

Zeisel S. d-r. Chemja (nieorganiczna i organiczna). Ogólny wykład zjawisk chemicznych oraz ich zastosowania w życiu praktycznym. Z 261 drzeworytami w tekście. Z niemieckiego przełożył M. Flaum. 1724r

Fabryka Staników Trykotowych

poloca: „Jersey”

Zakłady dla dam i dzieci.

Ubranka dziecięce.

Kaftaniki włóczkowe.

Halki wełniane od 1.50.

Kamasze wełniane dla dam i dzieci.

Czapki włóczkowe piękne.

Chustki i Szale ciepłe od 90 kop.

Kaftany ciepłe dla służby bardzo tanie.

Kaftany męskie dla panów od 3.75.

oraz wybór **AKSAMITEK**

wielki **WSTAŻEK**

i **WOALEK**

Ceny zupełnie niskie.

„Manufaktura Krajowa”

A. BROCHOCKI,

Niecała 12.

66

Posady i prace.

a) Poszukiwane.

A. Polka znająca dokładnie język francuzski A. poszukuje zajęcia na godziny za obiad i wynagrodzenie. Oferty: Kurjer Warsz. Gozdina. 1135

Bona francuzka, świeżo przybyła, poszukuje miejsca. Krucza 13, m. 33. 597

Francuzka wykształcona ma kilka godzin wolnych. Oferty składać w Kurjerze sub L. C. J. 1153

Inżynier-mechanik, polak, ze świadectwami półtorarocznej praktyki w fabrykach zagranicznych, poszukuje miejsca. Oferty pod literą D. do Biura ogłoszeń, Senatorska 26. 140r

Inteligentna pani z prowincji, znająca grzecznie język niemiecki, także początki ruskiego i francuzkiego, obeznana dobrze z gospodarstwem domowym i robotami ręcznymi, poszukuje miejsca w Warszawie lub na wsi w przyzwoitym domu. Oferty przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego w Łodzi sub „W. M.” 146r

Kantorzysta znający korespondencję polską i niemiecką poszukuje posady. Oferty pod lit. S. S. przyjmuje Kurjer Warsz. 838

Młody słusarz, znający języki i rachunkowość, prosi o posadę w zakresie słusarskim lub piśmiennym. Chmielna 55, lit. A. Z., u stróża. 1170

Młody człowiek z kancją poszukuje miejsca. Łaskawe oferty „Inkasent” przyjmuje Kurjer. 1166

Młoda osoba, z czytelnym charakterem pisma, prosi łasaawych panów o dawanie przepisów do domu. Zastac można od godziny 8-jej wieczorem. Marszałkowska 149, m. 4. 835

Osoba młoda, która pracowała stale lat kilka w jednym z tutejszych zakładów, poszukuje miejsca kasjerki w poważniejszej firmie; na żądanie może złożyć kancję i chlubne świadectwo. Oferty: kantor Kurjera N. S. 1068

Poszukuję miejsca kasjerki lub sklepowej. Oferty proszę składać w Kurjerze dla Rózy G. 1026

Osoba młoda, inteligentna, może być do towarzysztwa lub do dzieci na demi-placę. — Wiadomość o lekcjach rysunku. Obraz Rubensa sprzedam недорого. Nowo-Wielka 7, m. 12. 809

Osoba inteligentna, mówiąca doskonale po niemiecku, po rosyjsku, poszukuje konwersacji. Oferty przyjmuje Kurjer dla „Cierpliwych 29.” 882

Poszukuje posady administratora dóbr lub rzadcy rolnik z praktyką kilkunastoletnią, mogący dać wszelkie wymagane gwarancje. Oferty przyjmuje Kurjer Warszawski pod lit. J. G. 880

Poszukuje od 15-go b. m. posady pomocnika buchaltera władającego językami polskim, rosyjskim i niemieckim. Łaskawe oferty proszę składać w kantorze Kurjera Warsz. pod № 555. 928

Szyję bieliznę i krawiecczyznę prędko w domach prywatnych. Kiosk przy Koperniku. 1157

Uczciwa, energiczna osoba poszukuje zajęć, filii piekarni, sklepowej, kasjerki i t. p. Łaskawe oferty przyjmuje Kurjer Warszawski „Uczciwość.” 995

Urzędnik gospodarczy, młody, zdolny, energiczny, poszukuje posady zaraz lub od 1-go kwietnia, z utrzymaniem na ordynarję. Adres: Pańska 68, m. 14, lit. M. B. 1093

Urzędnik, kawaler, poszukuje administracji domu za mieszkanie i dopłatę. Oferty B. 19 przyjmuje Kurjer. 1104

Zdolny ogrodnik, z chlubnymi świadectwami, poszukuje miejsca do większego ogrodu na prowincji. Łaskawe oferty przyjmuje kantor, ulica Widok 3. 1128

Zaraz poszukuje miejsca do zarządu domem, do dozorowania dzieci, do towarzysztwa lub do wyręczania pani w gospodarstwie, na stałą lub na przychodnią. Ulica Mokotowska 55, m. 16. 131r

Zyczę umieścić córkę w sklepie. Wilcza 72, mieszkania 26. 136r

b) Zaofiarowane.

Do kwiatów potrzebne panny podręczne i uczennice. Ul. Podwale 12. 42114

Do zakładu ślusarsko-mechanicznego potrzebni są praktykanci i terminatorzy. — Ul. Twarda 6, mieszk. 40, w Warszawie. 745

Do pralni potrzebna do zarządu z małą kaucją. Krucza 38. 1148

Dom ekspedycyjno-ajenturowy. Maksa Strumpfman poszukuje ucznia. Nowolipie 14, m. 8, zrana do 11-ej. 795

Do kwiatów panny, uczennice potrzebne. — Karska, Niecała 12, pierwsze piętro. 840

Do fabryki krawatów potrzebne są na stałe zdolne robotnice za dobrem wynagrodzeniem. Tomackie 11. 1086

Kucharka umiejąca dobrze gotować obiady i gospodarować, z dobrymi świadectwami, potrzebna zaraz. Pensja 15 rs. kwartalnie. Nowosenatorska 2, mieszkania 14. 1056

Lokaj wieloletni tylko z długoletnimi świadectwami, lat po 40, zrezygnuje do usług w domu i w podróży za granicą, z językiem niemieckim potrzebny zaraz lub później. Ulica Instytutowa 6, m. 3. 95r

Lektorka młoda, dobrze wychowana, potrzebna do panienci. Krucza 5, m. 3. 1125

Literata potrzebująca godziny wieczorne, rubla tygodniowo, herbata. Oferty: Kurjer Pomoc. 1152

Młody człowiek, z dobrą rekomendacją, chrześcijański, obeznany z czynnościami handlowymi, sprzedaje towarów na mieście, potrzebny do kantoru Łapińskiego, Królewska 49. 804

Wyzkanci żołnierze potrzebni są zaraz do wypukli. Wiadomość: ul. Złota 8, mieszkania 18. 893

Potrzebna maszynistka do bielizny zaraz, do półkoszulek. Leszno 51, m. 7. 800

Potrzebne zaraz panny zdolne maszynistki i podręczne do bielizny. Bednarska 10, m. 11. 790

Praktykant handlowy z gruntozną znajomością niemieckiego i dobrem piśmem potrzebny do biura technicznego; pierwszeństwo mają z patentem ze szkoły handlowej. Oferty w administracji Kurjera pod „Ewia.” 867

Potrzebny uczeń do mechanika. Moga się zgłosić: Nowogrodzka 18. 881

Potrzebne zaraz bona i niania z dobrymi świadectwami. Żorawia 17, m. 5. 769

Anna umiejąca szykować bieliznę mężką do maszyn znajduje stałą robotę; dzierżarki i maszynistki potrzebne są. Elektoralna 6, mieszkania 7. 761

Potrzebni chłopcy do zakładu ślusarskiego. Ulica Freta 1. 830

Potrzebne są panny od lat 16 do 20 do fabryki pior. Zgłosić się można do fabryki na ulicy Pawia, od godziny 9-ej zrana do 6-ej wieczorem. 1091

Potrzebny mechanik uzdolniony w reparacji maszyn do szycia, do Brześcia Litewskiego. Wiadomość: ulica Żabia 5, mieszkania 20. 1074

Anna potrzebna do pracowni kapeluszy męskich W. Antonowicz, Miodowa 4. 1060

Potrzebna maszynistka zdolna do bielizny, dobre wynagrodzenie. Stare-Miasto 16, mieszkania 4. 1059

Potrzebne zaraz panny do znaczenia i haftu. Przejazd 13—26. 1054

Potrzebna jest freblówka za obiady i dopłatę. Tamże przyjmuje się ucznia konserwatorium na stancję. Pańska 26, mieszkania 18. 831

Potrzebny uczeń do cukierni, wprost do piekarni. Bielańska 22. 1017

Potrzebne są staniczarki kompletnie uzdolnione, zaraz. Natalia Wygodzka, Zabia 4, m. 18. 1010

Poszukuje ślusarza do maszyny parowej. — Aleja Belwederska 11, za rogatką. 1036

Potrzebna maszynistka do bielizny. Żelazna 68, m. 13. 1120

Potrzebna jest bufetowa z kaucją rs. 40 do zakładu cukierniczego, zaraz. Ul. Piekarska 3, mieszkania 1. 1096

Potrzebna maszynistka do negliży. Sosnowa 6, mieszk. 1. 1165

Potrzebne zdolne panny do bielizny oraz maszynistka i podręczne. Nowolipie 9, m. 10. 1159

Potrzebna zaraz maszynistka do bielizny i drobiazgów. Ul. Dzielna 37, m. 9. 1147

Panny zdolne do staniów i spódnic potrzebne są zaraz. Marszałkowska 136, Stankiewicz. 1145

Potrzebne są zaraz bardzo uzdolnione szwaczki do fabryki gorsetów „A la Sirène”, Niecała 2. 1127

Potrzebny subiekt do handlu spirytualij, Piekarska 13. Kaucja od 150 do 200 rubli. 144r

Potrzebny jest wykwalifikowany maszynista do maszyny pedalowej, za bardzo dobrem wynagrodzeniem. Oferty pod „Maszynista” przyjmuje Biuro ogłoszeń, Senatorska 26. 141r

Potrzebne kompletnie uzdolnione panny do haftu. Długa 53. 138r

Subiekt i uczeń potrzebni do zakładu optyczno-mechanicznego. Szpitalna 6. 85r

Służąca do wszystkiego, z dobrymi świadectwami, potrzebna, Senatorska 9, mieszkania 3. 1168

Spódniczarka potrzebna zaraz. Graniczna 14, wejście sieni. 142r

Ślusarz mechanik zdolny, sumienny, z dobrymi świadectwami, potrzebny zaraz do fabryki. Wiadomość: Marszałkowska 13, u stróża. 1070

Technik rutynowany, konstruktor maszyn, potrzebny. Warunki i przebieg praktyki złożyć w biurze ogłoszeń Rajchmana i S-ki, Senatorska 26 pod A. Z. 101. 110r

Uczeń potrzebny do fabryki jubilerskiej Moczydłowskiego, Nowy-Swiat 49, 123r

Uczniów kilku potrzeba do nauki ślusarstwa i tokarstwa. Wiadomość u szwajcara, Marszałkowska 13. 63r

Zdolny agent branży chemicznej i kolonjalnej potrzebny zaraz. Pensja 20 rs. miesięcznie i prowizja od interesu. Poważne referencje konieczne. Oferty „Kolonjalny” przyjmuje Kurjer. 847

Kupno i sprzedaż.

A) Skład i Malarnia porcelany, szkła i fajansu Fijałkowskiego, Bracka 20, nie uciekając się do żadnych fikcyjnych wyprzedarzy, ogłaszanych dla najrozmaitszych powodów z towarami wybrakowanymi, poleca swoje wyrobów towary nie wybrakowane po cenach jak zwykle najniższych, a mianowicie: 42129

A) Talerze granitowe nie tłukące się, na sposób angielski, zupełnie nowe, tuzin po rs. 1.80. 42129

A) Talerze fajansowe bardzo mocne, płaskie lub głębokie, po rs. 1.20 za tuzin. 42129

A) Szklanki do herbaty po 75 kop., rs. 1, rs. 1.20, rs. 1.35 za tuzin. 42129

A) Doniczki do kwiatów ozdobne, para od rs. 2.50. 42129

A) Garnitury na umywalnie w wielkim wyborze od rs. 3.50. 42129

A) Serwisy do herbaty porcelanowe na 12 osób od rs. 6. 42129

A) Serwisy stołowe z fajansu w dobrym gatunku, na 12 osób, w kwiaty malowane, zawierające 115 przedmiotów (oprócz spodków pod filiżanki) po rs. 32 lub na 6 osób 57 sztuk rs. 16. 42129

A) Serwisy porcelanowe w kwiaty lub najnowsze desenie malowane, na 12 osób, składające się ze 116 sztuk, po rs. 50 lub na 6 osób rs. 25. 42129

Adres. Meble tanio, garnitury, szafy, komody, łóżka, kredensy, stoły, krzesła. Mokotowska 59, przy Placu św. Aleksandra. Koperski. 993

Adres. Meble z czterech pokoiów rozmaite Apozostawiono tanio do sprzedania. Krucza 10, rządcza domu. 40073

A) Bardzo tanio sprzedaje biżuterję złotą, srebrną, pierścionki najnowszych fasonów z brylantami i prawdziwymi kolorowymi kamieniami, pierścionki 56 próby od rs. 2 kop. 80, słubne obrączki złote od rs. 8 i t. d. Kupuję srebro, złoto, zamieniam na nowe. Przyjmuję wszelkie obstarunki podług najnowszych wymagań oraz reparacje, złocenie, srebrzenie; wszystko wykonuję tanio, sumiennie. Oraczowski, jubiler, Nowy-Swiat 36. 42049

Aryston z nutami do sprzedania. Pańska 10, m. 34. 876

Buraki pastewne 400—500 korcy do sprzedania częściowo lub razem w ogrodach Kronenberga, Okopowa wprost Ogrodowej. 556

Cygara odłożała znanej dobroci, fabryki „Imperial”, wyprzedają się z ustępstwem rabatu nabywającym nie mniej stu sztuk w składach J. Rosenbluma: Nowy-Swiat 9, Krak.-Przedm. 79 oraz w mieszkaniu prywatnym, Nowy-Swiat 36, m. 9. 227

Do sprzedania nowy garnitur mebli czarnych, krytych jedwabną brokatelą. Szczygła 3, m. 19. 695

Do sprzedania tanio fortepian Prombergera, fisharmonja i niema klawiatura. Elektoralna 8, mieszk. 1. 631

Do sprzedania suknia wieczorowa jasna, stół jadalny. Nowy-Swiat 44, m. 20. 1076

Do sprzedania sanki 75 rs. Leszno 70. 1097

Dublony w dobrym stanie do zbycia za rs. 30. Zielna 19, m. 7. 1163

Do sprzedania suknia jedwabna w paski, pluszem ubierana i dolman krótki, piórkami obszywany. Chłodna 51, m. 12, od 10-ej zrana do 5-ej po poł. 1136

Fortepian do sprzedania z dobrym głosem, fabryki Kerntopfa, garnitur mebli. Wiadomość: Aleja Jerozolimska 25, mieszk. 22, od 12 do 3-ej. 171

Fisharmonję sprzedaje przystępnie, wydzierżawiam rs. 4. Jerozolimska 84, mieszkania 12. 639

Futro męskie szopy, w dobrym stanie, do sprzedania u kuśnierza, Krakowskie-Przedmieście 6. 582

Fortepian Kralla rs. 220, lustro duże rs. 12. Szeroka-Freta 18, m. 7. 886

Futro elki, karakulowy kołnierz, na średniego mężczyzny, 20 rs. Zakład reperacyjny Władysława, Elektoralna 4. 852

Fisharmonja do sprzedania. Wiadomość od 5 do 7-ej wieczór, Hoża 38, m. 23. 918

Fortepian do sprzedania za rs. 300. Nowogrodzka 20. 1085

Futro białe wilki tanio. Ulica Brukowa 2, m. 20. 1078

Frak nowy, wzrost wysoki, tanio sprzedam. Dobra 49, mieszk. 43. 1077

Fortepian zagraniczny 260, szafa spiżarnia, maszyny, wateklozet, zegar, tygodniki, komoda. Pianistka grywa na wieczorach. Widok 3, mieszkania 10. 1073

Fortepian wiedeński nowej konstrukcji, dobry, sprzedam tanio. Chmielna 33, mieszkania 13. 1129

Fortepian piękny, krzyżowy, z angielską mechaniką, z powodu wyjazdu zostawiono do sprzedania. Długa 26, lombard. 1151

Jonatowa szuba sprzedaje się bardzo tanio. Obejrzeć można w każdej porze. Aleja Jerozolimska 58, mieszk. 13. 839

Kasy ogniotrwałe najtańsze i najtrwalsze w specjalnej fabryce egzystującej od 1863 r., Stanisława Baumgart, Chłodna 40. 630

Kupię zaraz używany zakiet lub marynarkę. Nowy-Swiat 26—3. 1115

Kasy ogniotrwałe najtańsze i najlepsze u R. Bohtego, Nowy-Swiat 34. 2r

Kozetka, 4 krzesła, stoliki cena 32, otomana 18 rs. Marszałkowska 91—24. 1035

Łózek para orzechowych stylowych, eleganckich, rubli 40. Leszno 41, stolarz. 1169

Meble tanio! Kompletno urządzenie salonowe, buduarowe, gabinetowe, do jadalni dekoracyjne oraz inne meble i lustra w całości lub pojedynczo sztuki. Marszałkowska 119, między Złotą a Sienną, mieszkania 15, druga brama, parter. 38

Meble za bezcen! Garnitur czarny, orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredensy, stół, krzesła, biuro, szeslongi, firanki. Nowogrodzka 28, pierwsza brama od Marszałkowskiej, u właściciela domu. 250

Meble z pięciu pokoiów tanio do sprzedania z powodu wyjazdu. Nowy-Swiat 21, mieszkania 28. 1085

Meble czarne, fantazyjne, otomana, stoliki, tremo, szafy, łóżka, komoda. Krucza 49, tapicer. 900

Meble, garnitury, otomany, szeslongi, szafy, kredensy, biurka, komody, łóżka, szafy i inne, niepraktykowanie niskie ceny. Krakow.-Przedmieście 10, m. 6. 890

Meble po zwinitym magazynie, rozmaite garnitury, otomany, szeslongi, kredensy, szafy i inne za bezcen. Świętokrzyska 16, m. 13, w bramie na lewo. 1150

Maszyna Singera do szycia nowa, nie używana, do sprzedania za przystępną cenę. — Wiadomość: ulica Elektoralna 51, mieszkania 7. 1143

Na karnawał! Magazyn „Stelli” przygotował po cenach takich wielki wybór krawatów, bielizny kompletnej oraz galanterji, z czem się poleca „Stella.” 139 Marszałkowska 139. 1108

Otomana i szeslong są bardzo tanio do sprzedania. Elektoralna 8, m. 18. 1156

Pierniki litewskie, chleb wiejski, masło świeże. Mokotowska 42, do 1-ej. 384

Pianino krzyżowe do sprzedania. Elektoralna 51, mieszkania 10. 1044

Pianina prawie nowe, krzyżowe, pierwszych fabryk, tanio sprzedam. Bielańska 5, Granke. 1171

Parawan tokarskiej roboty, w dobrym stanie, kupię. Wiadomość: kiosk, Plac Zielonny. 137r

Sprzedaje fortepian 6½ oktawy, długi. — Widok 13, mieszkania 2. 345

Sanki jednokonne do sprzedania rs. 50. — Mirowska 1. 816

Szkielety pod abażury najrozmaitszych fasonów najtaniej. Twarda 35, m. 8. 1119

Sanki petersburskie eleganckie, na jednego i parę koni oraz karetę do sprzedania w składzie fabryki szydlowieckiej powozów i bryczek, Jerozolimska 41. 1114

Suknia ślubna biała jedwabna faille, z pierwszorzędnej magazynu, do sprzedania za połowę wartości. Żorawia róg Marszałkowskiej 30, mieszk. 17, od 3 do 5-ej po południu. 1112

Sanki używane, prawdziwe petersburskie, szadwiczaj eleganckie, sprzedam. Leszno 52. 1146

Sanek 3 pary, petersburskie i większe zdane na wieś, od rs. 90 są do sprzedania. — Erywańska 3. 1094

Sprzedaje łóżko żelazne i dziecinne materace włosiane. Chmielna 48—12. 1083

Szczenięta rasy afrykańskiej (gole) do sprzedania. Szczygła 11, stróż wskaże. 1067

Sanki petersburskie z niedźwiedzim futrem do sprzedania. Jerozolimska 80. 1055

Sanki parokonne praktyczne i faeton tanio do sprzedania. Orla 9, u Geyera. 1137

Suknia błado-niebieska (bleu lin.) ażurowa, sęca na jedwabnym spodzie, do sprzedania za przystępną cenę. Chmielna 14, m. 15, w drugiej bramie na dole. 1133

Sanki powozowe mocne za cenę rs. 80 do sprzedania. Nowolipie 80, wprost Żelaznej. 1129

Sanki parokonne fantazyjne do sprzedania. Warsztat sklepony do wynajęcia zaraz. — Chłodna 19. 139r

Tanio sprzedam garnitur mebli, futro męskie. Dzielna 8, m. 4. 1118

Wędliny litewskie wyborowych gatunków, w sery litewskie. Mokotowska 42, do pierwszej. 983

Wolów 10 opasowych do sprzedania w majątku Krzywda, przy stacji kolei nadwileśkiej Krzywda, poczta Krzywda, u właściciela majątku. 650

Wolant nowy, silnie zbudowany, tanio do sprzedania. Chmielna 18. 1113

Włoszczyzna suszona wyborowa, jagody na nalewki, ocet berbersowy sprzedaje W. ny Bielecki, Krucza 30. 1075

Za rs. 300 sprzedaje się rotunda aksamitna na sobolach, na osobę wysoką, fotel do proszku otwockiego za rs. 15. Marszałkowska 139, stróż Antoni wskaże, od 12-ej do 3-ej, — Lampa za 17. 1107

370 rs. w bardzo dobrym stanie fortepian Mateckiego. Żorawia 34, mieszkania 3, pomiędzy 11 a 3-ia. 1116

Interesa handl. i majątk.

Adwokat przysięgły Horodyński, 4—6-ej wieżorem, Wspólna 40. Porady prawne. Sprzedaże nieruchomości. Lokacje. Korespondencja zagraniczna. 1088

Bardzo tanio! szkatułki żelazne z sekretami, kłódki angielskie duże, maszyny firmowe do plomb. Tomackie 13, Sikorski. 530

Dom wydzierżawię. Wiadomość: Wronia 13. 553

Do sprzedania sklep spożywczo dystrybucyjny. Wiadomość: Hoża 11. 810

Dom drewniany z placem 3,500 łokci do sprzedania. Nowolipie 31. 922

Do odstąpienia każdej chwili sklep w hotelu Angielskim (Wierzbowa 6). Cena przystępna. 774

Do odstąpienia 7,300 rubli na pewnej hipotece miejskiej zabezpieczone, z ustępstwem. Marjensztadt 4, w kasie. 1052

Kupię domek z ogródkiem. Oferty szczegółowe składać w kantorze Kurjera Warsz. pod O. P. 1064

Motor gazowy o sile dwóch koni, używany, kto ma do zbycia, zechce złożyć ofertę dla J. K. w administracji Kurjera. 115r

Magle do sprzedania w dobrym punkcie. — Marszałkowska 61. 1103

Potrzebny jest wspólnik z kapitałem od 3,000 rubli do interesu młynarskiego. Bednarska 23, m. 6. 1082

Praga, ulica Wileńska 7, są do sprzedania magle z powodu zmiany interesów rodzinnych, w każdym czasie. Cena przystępna. 1061

Potrzebne są rs. 40,000 i rs. 60,000 na 1-sze numery po takichże sumach pożyczki Towarzystwa m. Warszawy, na domy w najpiękniejszym punkcie miasta położone, bez pośrednictwa. Oferty składać w kantorze Kurjera Warszawskiego pod lit. 40,000+60,000. 829

Rs. 1,500 jest do wypożyczenia. Wiadomość w kancelarii p. rejenta Ciunkiewicza. 758

Rs. 5,000 lub 5,500 jest do umieszczenia zaraz na 1-szy numer hipoteki warszawskiej po Towarzystwie. Wiadomość: Karmelicka 30, mieszkania 3. Bez pośrednictwa. 1081

Rs. 15,000 częściowo lub w całości do wypożyczenia na hipoteki miejskie. Wiadomość Aleksander Jaworski, adwokat przysięgły, Zgoda 3, od 5 do 7-ej po poł. 945

Rs. 10,000 potrzeba na 1-szy 1/2 hipoteki warszawskiej na 6%, po 12,000 Towarzystwa. Wiadomość: Szkolna 1, m. 8, po południu. 760

Skład węgla do odstąpienia tanio z powodu interesów rodzinnych. Wiadomość: Złota 20, m. 6. 1080

Sklep spożywczy z produktami wiejskimi z powodu słabości do sprzedania na bardzo dogodnych warunkach, za przystępną cenę. — Wiadomość: ul. Świętokrzyska 20, mieszkania 3. 1063

Sklep spożywczy do sprzedania zaraz. Ulica Nowogrodzka 4. 1121

Przedam sklep wiktuałów za rubli 85; mieszkanie tanie, targ dzienny 9 rubli. — Grzybowska 62, mieszkania 7. 1162

Sklep spożywczo-mączny do sprzedania. Sienna 4, róg Zielnej. 905

Z powodu wyjazdu jest do sprzedania dystrybucja. Ulica Chłodna 34. 672

Za rs. 70 do odstąpienia skład węgla z wszelkimi utensyliami, wyrobiony interes, z kantorem mieszkalnym miesięcznie rs. 8. — Wiadomość w hurtowym składzie, Srebrna 7, F. Pier. 916

Z powodu wyjazdu jest do sprzedania za przystępną cenę pracownia sukien i magazyn mód z oknem wystawowym. Klientela wyrobiona, komorne tanie. Wiadomość w kiosku na rogu Nowego-Swiatu i Alei Jerozolimskiej. 1014

Z powodu nagłego wyjazdu jest zaraz do nabycia sklep bardzo korzystny, w dobrym punkcie, za 8,000 rs. Wiadomość: Marszałkowska 71, mieszka. 4. 1079

Z powodu wyjazdu jest do sprzedania pralnia. Solna 6. 1105

Z powodu choroby właścicieli sprzedaje się magazyn bielizniarsko-galanteryjny przy ulicy Marszałkowskiej 139. Umowa u jubile-ra Popielewskiego, Świętokrzyska 18. 1109

200 rs. potrzeba zaraz. Gwarancja najpewniejsza. Oferty: kantor Kurjera B. H. 1142

Lokale.

A. Wróblewski i S-ka, zakład przewo-zowy, Nowo-Senatorska 6, Filja Nowy-Swiat 12. Załatwia przeprowadzki, opakowania, przewóz mebli. 40945

A) Przeprowadzki, opakowania mebli najtaniej załatwia—zakład przewo-zowy Henryka Fruchtmanna, Senatorska 36, (plac Resursy Kupieckiej). Telefonu 679. 41806

Chmielna 110, zaraz trzy pokoje, alkowa, kuchnia, pierwsze piętro, front, za 288 rs. rocznie. 841

Do wynajęcia zaraz, na 3-m piętrze, od frontu 5 pokoi, przedpokój, kuchnia, łazienka, wateklozet, pokój dla służ i drobne lokale. Nowy-Swiat 54. 850

Dwa pokoje umeblowane do wynajęcia. Wilcza 21—5. 884

Dla kształcącej się panienki stancja z konwersacją francuską. Hoża 21, m. 6. 832

Do wynajęcia dwa ładne pokoje umeblowane. Ogrodowa 17, mieszkania 4, od 10—4. 775

Do wynajęcia zaraz przy ulicy Mazowieckiej 11, na 1-m piętrze, dwa duże pokoje, to jest salon i gabinet, z przedpokojem, umeblowane, z opalem, usługą i życiem. 1124

Do wynajęcia pokój dla panienki, może być z całodziennym utrzymaniem. Wspólna 14, m. 6. 1139

Leszno 82, plac obszerny, sam w sobie, frontowy, z dużą stajnią i wozownią, kantorem, zdalny na każdy proceder, od 1 kwietnia do wynajęcia. 42120

Lodownia na 300 fur lodu, oraz budynek umeblowany na skład do wydzierżawienia. Nowolipie 72. 875

Mieszkanie zaraz potrzebne: 3 pokoje, przedpokój i kuchnia. Oferty z cenami do rządcy domu: Złota 25. 1123

Mężczyzna samotny, lubiący spokój, dobry młot, może znaleźć mieszkanie pr. y rodzinie. Widok 13, m. 12. 1144

Na przystępnych warunkach pomieszczenie dla panienki chodzącej do instytutu muzycznego, fortepian na miejscu. Egzercytowanie za lekcje muzyki. Maszyna gruba pończosznicza do sprzedania. Chmielna 92, mieszkania 12. 792

Osoba młoda, wykształcona, poszukuje pomieszczenia, całodziennego utrzymania, przy inteligentnej rodzinie. Oferty składać: Kurjer Warsz. „Janinie.” 1013

Potrzebne są mieszkania: 2 pokoje z kuchnią i 3 pokoje z kuchnią, od 1 kwietnia w okolicy Marszałkowskiej, pomiędzy Świętokrzyską i Jerozolimską. Oferty pod literami Z. C. przyjmuje kantor Kusjera. 1117

Poszukuję od 1 kwietnia: 3 pokoje, kuchnia z wygodami. Oferty z ceną: Senatorska 10, m. 15. 1173

Pokój z meblami, fortepianem, Ulica Leszno 60, m. 7. 143r

Pokój z osobnym wejściem, przy inteligentnej rodzinie, dla pojedynczej osoby do najęcia. Chłodna 12, m. 7. 1089

Pomieszczenie dla inteligentnej osoby lub panienki, z zapewnieniem troskliwej opieki. Krakowskie-Przedmieście 4, mieszkania 42. 1155

Pokój do wynajęcia przy fumilji. Orla 15, mieszkania 11. 1158

Potrzebny zaraz nieumeblowany pokój przy familji, blisko placu Bankowego. Warunki: ciepły, nie wyżej drugiego piętra, oddzielne wejście, 8—10 rubli miesięcznie. Oferty w Kurjerze sub „Poszukującemu pokój.” 885

Potrzebne zaraz lub od 1 marca 3 lub 4 pokoje z przedpokojem i kuchnią, przy ulicach: Marszałkowskiej od strony ogrodu Saskiego, Świętokrzyskiej, Jasnej, Szkolnej, Królewskiej i t. p. Oferty proszę nadsyłać do składu materiałów aptecznych p. Spiessa. Marszałkowska 140, dla W. Gajewskiego. 806

Pokój z usługą, samowarem, dla jednej lub dwóch osób, do wynajęcia każdego czasu. Hoża 5, m. 13. 1179

Prof. de Préchamps, Długa 25. Pokój duży, od frontu, może być z utrzymaniem. 1086

Pokój umeblowany do wynajęcia. Chmielna 35, mieszka. 2. 897

Pokój—dwa, umeblowane, ładne. Piękna 8, mieszkania 7. 843

Pokoje pojedyncze, na 1-m piętrze, od frontu, do wynajęcia. Usługa na miejscu. Marszałkowska 114, róg Złotej. 1r

Potrzebne 5—7 pokoi na parterze lub w połowie na parterze i piętrze, w okolicy placu Teatralnego, lub bankowego—od 1 kwietnia. Oferty w Kurjerze lit. B. W. Lokal. 794

Sklepy, z urządzeniem gazowym, oraz lokal szatny na restaurację, mieszkanie na warsztat stolarski do wynajęcia w każdym czasie. Wiadomość na miejscu, Elektoralna 31, stróż wskazuje. 1045

Sutereny na magle, piec piekarniany, zaraz do wynajęcia. Krakowskie-Przedmieście 53, mieszkania 4. 988

Salon i gabinet, na 1-m piętrze, umeblowane, z usługą, zaraz do wynajęcia na zimowe miesiące. Złota 31, m. 14, od 10—12. 768

Skład węgla w bardzo dobrym punkcie, Szkieł trzech ulic, do wynajęcia. Twarda 34. 889

Wspólny pokój do wynajęcia, może być z całodziennym utrzymaniem. Marszałkowska 56, m. 10. 135r

Za konwersację rodowej francuzce w po-dszłym wieku oddaje się pokój z wszelkimi wygodami, oraz innymi warunkami, stosownie do umowy. Świętojerska 9, mieszkania 119. 783

3 lub 4 pokoje, z dwoma wchodami, dobrym rozkładem, potrzebne od lutego; 1 pokój przy inteligentnej rodzinie również poszukiwany. Krucza 12—17. 1141

Doniesienia rozmaite.

Akuszerka przyjmuje na słabość czas dłuższy lub krótszy. Krucza 49. 901

A. Tanio! elegancko robię, przerabiam suknie balowe, wełniane, strojne. „Wanda.” Bracka 5—25. 864

Atys. Trębacka 9. Wybór wyrobów złotych i srebrnych, pierścienie brylantowe i z kolorowemi kamieniami. Obrączki wykonane się w godzinę, oraz przyjmują się ob-stalunki i reparacje, ceny niskie. Fabryka przy sklepie. Jubiler, W. Jakimowicz. 41518

Pracownia sukien, i okryć damskich A. Marji Ehrenkrenktz, Długa 25, m. 11. Poręcza za szybko i gustowne wykończenie wszelkich zamówień, podług najświeższych modeli paryskich. Podejmuje się wykończanie całych wypraw. Ceny umiarkowane. 854

A) Przyjmuje bieliznę do znaczenia, oraz wszelkie hafty srebrem i złotem. Wspólna 14, m. 11, od 10—4. 408

A) Masażystka Marja Kowalska zatwierdzona przez urząd lekarski, massuje specjalnie dzieci i kobiety. Krakowskie-Przedmieście 17, mieszkania 6. 3r

Akuszerka S. P. z dyplomem Warszawskiego Uniwersytetu, zaopatrzona w utensylja zabezpieczające zdrowie położnic, udziela porady w krytycznych okolicznościach, paniom potrzebującym zupełnej dyskrecji. Przyjmuje na słabość. Chmielna 33, mieszkania 17. 1126

Daleszyńska. Magazyn mód. Marszałkowska 129. Fason sukni 15—18 rs. 394

Do lekcji prywatnych tańca, brak osób. Leszno 42, m. 2. 796

Egzercytowanie na fortepianie. Chmielna 20, m. 3. 1024

Fortepianista grywa na balach i wieczorach. Nowy-Swiat 33, m. 14. 983

Fortepian krótki do wynajęcia. Nowogrodzka 9, stróż wskazuje. 1106

Hygieniczne tabliczki z masy oczyszczającej i regulującej powietrze w mieszkaniach, po 60 kop. sztuka. Dom handlowy „Dezyn-fekcje” Z. Radomyski, Warszawa, Królewska 39, wprost giełdy. 41511

Krój oryginalny Vorth'a, Żabia 9—35. Zapisy pomiędzy 11—2 a—pół ceny. 145r

Lekcje tańca, do kompletu brakuje kilka par młodzieży. Ceglana 1—5. 1130

Leszno 33. Do sklepu produktów wiejskich A. Wendorff, nadziedzi transportów-więz wędlin litewskich, kieszki pasztetowe wiejskie, masło śmietankowe f. po kop. 60—50, chleb wiejski w srode i w sobotę, oraz mleko świeże trzy razy dziennie dostać można. 515

Marszałkowska 117. Eksikator niszczy mądrybek, osusza wilgoć, broszura bezpłatna.—Ritter. 40304

Niżej kosztu resztę wysortowanych stani-ków, rękawiczek oraz wyrobów pończoszniczych. Marszałkowska 129, oficyna. 782

Od dymu robię kuchnie i piece. Ul. Freta 15, w kawiarni. 703

Pracownia krawatów „Louise” wycina w trzech tygodniach, przyjmuje robotę z danego materiału. Orla 10, oficyna prawa. 112r

Pracownia Ignatowiczowej, Widok 13, przyjmuje i wykończa toalety balowe w 24 godziny, według najświeższych modeli. Ceny umiarkowane. 346

Poszukuje! fortepianu, pianina, nauczy-cielki języków, za mieszkanie. Jerozolim-ska 84, stróż. 42214

Pracownia sukien damskich „Emilji i Marji.” Wilcza 39, 1-sze piętro, front, wykonywa suknie strojne w przeciągu 24-ch godzin, po nader przystępnej cenie. Przyjmuje uczenie rdo nauki kroju i szycia. Tanż fortepian może być wstawiony do sprzedania lub na skład, bezpłatnie. 1110

Pracownia galanterji skórzaney, pluszowej i z innych materiałów—obstalunki i repara-cje wyponywają się artystycznie. Poszu-kuje ucznia. Pierwszeństwo mają z prowincji. Nowy-Swiat 48.—B. Miniewski. 952

Pończochy, skarpetki, pończochy dziecin-ne oraz nadrabianie z przędzy trwałe, nie-wypierającej się. Wilcza 15; tamże potrzebna dziewczynka do zwijania. 1111

Przyjmuje suknie balowe, weselne, po ce-nie przystępnej. Złota 26. Marja. 1072

Pralnia Nowickiej, Marszałkowska 132, poleca się względem Sz. Publiczności. 1149

Pianistka grywa na weselach, wieczorach tańczących. Wspólna 12, m. 21. 1174

Tanio masła solonego kilkaset funtów. Wiadomość: Nowy-Swiat 7, sklep „Eleono-ry.” 1057

W poniedziałek d. 9 b. m. pomiędzy go-dziną 1-a a 2-a z południa, w przechodzie z kantoru banku, przez Żabią, Saski, Czystą, Krakowskim do Zygmunta, zgubioną została portmonetka z pieniędzmi i dwoma kuponami. Kto odda na ulicę Hożą 40, m. 7, otrzyma nagrodę jakiej zażąda. 927

Tanio wstążki, kwiaty, pióra do ubierania domin, kapturów na maskarady. Senator-ska 10, m. 14. 1161

Z pięknych kwiatów garnitury balowe, ta-nie u Wandy Siwińskiej, Krak.-Przedmie-scie 61, wprost resursy obywatelskiej. 42443

Zgubiono d. 6-go, w piątek, przejeżdżając i przechodząc ulicami Wierzbowa, placem Teatralnym i Krakowskim-Przedmieściem zegarek złoty męzki z dewizką, z herbem i monogramem W. A. Uprasza się znaleźć o zwrot tegoż za nagrodą rs. 10. Bracka 4, m. 2, jak również pp. jubilerów i właścicieli lombardów o zwrócenie uwagi. 725

24 godzin wykończam suknie balowe i wizytowe. Eleganckie wykończenie. Szpi-talna 4—7. 1164

*) Uwagi godne!!

*) Adresa dokładne upraszamy dla wysła-nia prób.

*) Ażeby sprzedać cały zapas, ceny nad-zwyczajnie niższe.

*) Angora czysto wełniana korcisk gusto-wny na kostjumy damskie 10/4 po kop. 75.

*) Angielskie korty knickerbok, w krajo-nych gustownych wyrobach 10/4 z czystej wełny rs. 1.00.

*) Burety meblowe od kop. 50 do rs. 1.50.

*) Chustki wełniane gustowne, duże, lek-kie, ciepłe rs. 2.

*) Chusteczki wełniane i kaszmirowe od kop. 50.

*) Chodniki sznurkowe kolorowe, trwałe i gustowne kop. 15.

*) Dery białostockie wełniane, trwałe i ciepłe rs. 2.

*) Dery sportowe sukienne rs. 5 (z gwa-rancją na lat kilka).

*) Flanele z czystej wełny 10/4 miękkie, ciepłe, 40 kop.

*) Gzmysy do firanek od kop. 50 (orzechowe).

*) Himalaya Chustki wełniane duże, cie-płe, lekkie jak puch, od rs. 4.

*) Himalaya Szewiot kostjumowy 10/4 z czystej, lekkiej wełny kop. 80 (niebywa-ła taniość).

*) Korty wełniane modne i ciepłe kop. 90 (na cały kostjum rs. 6.30).

*) Korty gustowne na męzkie ubrania 90 kop. „Nadzwyczajna okazja!” (na cały garnitur 4.50, na parę spodni rs. 1.80).

*) Korciki wełniane gustowne 10/4 szerokości po kop. 75.

*) Kapy na 16zka kanwowe rs. 1.75.

*) Kołdry Białostockie puszyste rs. 2.

*) Kołdry Białostockie z miękkiej lekkiej wełny rs. 3.50.

*) Kołdry pluszowe gustowne, modne wzory, rs. 6.

*) Kołdry higieniczne z wielbłądziej wełny od rs. 6.50.

*) Kretony na firanki kolorowe kop. 10.

*) Lama gustowny materiał na obicia me-bli fantazyjnych, od rs. 1.25.

*) Na konfekcję płaszczy, szlafroki i dla dzieci, gustowne korty wełniane 10/4 szerokie od 75 kop.

*) Pledy wełniane granatowe na męzkie ubrania, płaszcze, damskie kostjumy, rs. 6.

*) Pledy wełniane (dokładna kopja kortów i pledów angielskich) po rs. 8.50.

*) Portjery wschodnie okazałe, przerabia-ny szyciem złotym, rs. 10 para.

*) Resztki obić meblowych bajecznie ta-nio.

*) Serwety chińskie kanwowe po rs. 1.

*) Watowe kołderki wełniane rs. 2.

*) Watowe Kołdry wełniane od rs. 4.

*) Watowe Kołdry jedwabne od rs. 12.

*) Wycieraczki kokosowe od kop. 30.

*) Wysyłamy próby na żądanie!

*) Zamówienia listowne skuteczniamy bez zwłoki.

*) Kotzebue 2, wprost Trębackiej.—Warszawski Skład Dywanów Gustaw Arnold i S-ka. 1167